ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ
У НИШУ
Примљено: 22.12.2025
Орг. јед. | Број | Прилог | Вредност
01 | 414/7

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

И З В Е Ш Т А Ј
о самовредновању
студијског програма докторских академских студија
АРХИТЕКТУРА
за период од 2022. до 2024. године

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета

Чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета који су учествовали у припреми и писању извештаја:

Проф. др Снежана Ђорић-Вељковић-председник
Проф. др Југослав Карамарковић-члан
Проф. др Милена Динић Бранковић-члан
Проф. др Драган Костић-члан
Проф. др Милица Живковић-члан
Доцент др Биљана Младеновић-члан
Доцент др Јелена Савић-члан
Доцент др Андрија Зорић
Референт Јелена Игић-члан
студент Ђорђе Маричић-члан
студент Ема Настић-члан
У претходним сазивима:
Проф. др Љиљана Василевска
Проф. др Тодор Вацев
др Данијела Милановић

САДРЖАЈ

КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ 3
1. УВОД 4
2. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА 5
2.1. Стандард 4. Квалитет студијског програма 5
2.2. Стандард 5. Квалитет наставног процеса 17
2.3. Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника 21
2.4. Стандард 8. Квалитет студената 26
2.5. Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса 31
2.6. Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке 37
2.7. Стандард 11. Квалитет простора и опреме 41
2.8. Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета 51
2.9. Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета 56
2.10. Стандард 15. Квалитет докторских студија 62
3. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА 69

КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ

А) КАТЕГОРИЈЕ ПРОЦЕНЕ

S – Strenght: Предности

W – Weakness: Слабости

O – Opportunities: Могућности

T – Threats: Препреке

В) КВАНТИФИКАЦИЈА ПРОЦЕНЕ (ПО КАТЕГОРИЈАМА)

+++ - значајно

++ - осредње

+ - мало

0 - без значаја

На основу Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета рада на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета усвојила је

И З В Е Ш Т А Ј

о самовредновању студијског програма докторских академских студија АРХИТЕКТУРА Грађевинско-архитектонског факултета Универзитета у Нишу за период 2022. до 2024. године

1. УВОД

Извештај о самовредновању студијског програма докторских академских студија Архитектуре Грађевинско-архитектонског факултета Универзитета у Нишу (у даљем тексту Факултета) израђен је на основу резултата самоевалуације, према стандардима и поступцима који су регулисани Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу и Стандарда и поступака за оцењивање квалитета рада на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу, а на основу Стандарда за самовредновање и оцењивање високошколских установа прописаних од стране Националног савета за високо образовање. У извештају су презентовани елементи који су од виталног интереса за функционисање Факултета, посебно они који се односе на квалитет образовног процеса и квалитет научно-истраживачког рада. Овај извештај треба да омогући Факултету да сагледа своје слабости и потенцијалне претње које долазе из окружења да би их отклонио, а да на основу својих снага и шанси које сагледава у окружењу, даље унапређује студијски програм докторских академских студија Архитектуре. Поред тога, извештај о самовредновању даје значајне податке рецензентској комисији Комисије за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) високошколских установа и вредновање студијских програма у Републици Србији, Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, о испуњености стандарда за смовредновање акредитованог студијског програма докторских академских студија Архитектуре и корективним мерама. Такође, овај извештај је од значаја и за екстерну проверу квалитета од стране рецензентске комисије за акредитацију високошколске установе, када се утврђују чињенице од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију непосредним увидом у рад високошколске установе. Евалуација ће дати Факултету нови подстрек за даље напоре у процесу континуираног побољшања свих аспеката реализације акредитованог студијског програма докторских академских студија Архитектуре.

Форма извештаја је урађена у складу са упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе, које је донела КАПК и важећих Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, које је утврдио Национални савет за високо образовање. Кроз, на тај начин дефинисану форму, дају се одговори на испуњеност стандарда појединачно, уз прилагање потребне документације, као и уз истовремено давање сопствених квантификованих оцена на скали: испуњено у целини, осредње испуњено, делимично испуњено и није испуњено. За сваки стандард појединачно су предложене мере за побољшање квалитета, при чему је на крају дата општа оцена испуњености стандарда квалитета за студијски програм.

У Извештају о самовредновању се даје анализа испуњености стандарда (уз обавезну и квантитативну процену - SWOT анализу) и дискутују се процеси којима се обезбеђује унапређење квалитета, уз препоруке како се уочени недостаци могу у будуће кориговати. При SWOT анализи су са 0 квантификоване и слабости које су већ превазиђене у периоду након претходног Извештаја о самовредновању.

2. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА АРХИТЕКТУРЕ

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 4 - Генеза СП ДАС Архитектура

- Студијски програм **докторских академских студија Архитектура** (ДАС Архитектура), за 5 студента уписаних у прву годину студија у седишту установе. (Одлука о акредитацији студијског програма докторских академских студија Архитектура бр. 612-00-00203/4/2020-03 од 21.04.2021. године)

Факултет је као високошколска установа акредитован у складу са Законом о високом образовању (Сл. гласник РС бр: 88/17, 27/18, - др. закон и 73/18, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021 - др. Закон и 76/2023), Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма (Сл. гласник РС бр: 13/19-104) и принципима Болоњског процеса (Уверење и Одлука о акредитацији високошколске установе, бр. 612-00-694/2008-04 од 9.1.2009. године и Уверење и Одлука 612-00-00050/2014-04 од 04. 04. 2014. године).

Факултет је 2009. године (Уверења о акредитацији студијских програма на основним и дипломским академским студијама, бр. 612-00-694/2008-04 од 9.1.2009. год, односно од 18. 09. 2009. год. за студијски програм докторских студија – Архитектура) био акредитован на основним, мастер и докторским студијама из области архитектуре. Студијски програми су садржали све елементе које је *Закон о високом образовању* прописао, и били у складу са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање, тако да су исходи учења и очекиване компетенције након дипломирања у највећој мери били усаглашени. Примена основних академских студијских програма, касније праћена одређеним изменама и допунама, почела је академске 2005/2006. године, а дипломских академских – мастер студијских програма 2008/2009. године. На студијским програмима из области архитектуре, у складу са последњим циклусом акредитације, уместо то тада акредитованих основних и дипломских академских студија, од академске 2015/2016. године отпочело са применом Студијског програма интегрисаних академских студија Архитектура. Примена **докторских студија из области архитектуре** почела је 2009. године, и у континуитету се реализује до данас.

Факултет је 2011. године ушао у процес измена и допуна основних и академских студијских програма у складу са *Законом о високом образовању* и по процедури која је дефинисана Правилником о доношењу студијског програма. Сви програми из области архитектуре који су ушли у процес измена и допуна су прошли предвиђену процедуру и одобрени су од стране Сената Универзитета у Нишу следећим одлукама: Одлука о изменама и допунама студијског програма основних академских студија Архитектура, СНУ бр.8/16-01-004/11-005 од 7.6.2011; Одлука о изменама и допунама студијског програма дипломских академских студија Архитектура – пројектовање, СНУ бр.8/16-01-004/11-009 од 7.6.2011; Одлука о изменама и допунама студијског програма дипломских академских студија Архитектонско – конструктивни студијски програм, СНУ бр.8/16-01-004/11-010 од 7.6.2011. Њихова примена је почела академске 2011/2012.године. Студијски програми су садржали све елементе које *Закон о високом образовању* прописује, и били су у складу са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање, тако да су исходи учења и очекиване компетенције дипломираних студената били усаглашени у највећој мери.

Реализација наставе на студијским програмима из области архитектуре до другог циклуса акредитације

Факултет је до измена и допуна студијских програма на нивоу основних академских студија, до којих је дошло 2009. године, реализовао наставу у оквиру следећих студијских програма: 1) Студијски програм *Архитектура,* у трајању од 3 школске године (6 семестра) у обиму од 180 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: инжењер архитектуре – бечелор; Након усвајања измена и допуна студијских програма 2009. године, Факултет је на нивоу основних академских студија реализовао наставу у оквиру следећих студијских програма: 1) Студијски програм *Архитектура,* у трајању од 4 школске године (8 семестра), у обиму од 240 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: Дипломирани инжењер архитектуре. Факултет је до измена и допуна студијских програма на ниову дипломских академских студија, до којих је дошло 2009. године, реализовао наставу у оквиру следећих студијских програма: 1) Студијски програм *Архитектонско*

пројектантски, у трајању од 2 школске године (4 семестра) у обиму од 120 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: Дипломирани инжењер архитектуре – мастер; 2) Студијски програм *Архитектонско конструктивни,* у трајању од 2 школске године (4 семестра) у обиму од 120 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: Дипломирани инжењер архитектуре – мастер.

Након усвајања измена и допуна студијских програма до којих је дошло 2009. године, Факултет је на нивоу дипломских академских студија, реализовао наставу у оквиру следећих студијских програма: 1) Студијски програм *Архитектура- пројектантски,* у трајању од 1 школске године (2 семестра) у обиму од 60 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком мастер академских студија је: Мастер инжењер архитектуре; 2) Студијски програм *Архитектонско – конструктивни,* у трајању од 1 школске године (2 семестра) у обиму од 60 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком мастер академских студија је: Мастер инжењер архитектуре.

Реализација наставе на ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА из области архитектуре након другог циклуса акредитације

У другом циклусу акредитације, факултет је од 2014. године акредитован за следећи студијски програм на докторским академским студијама из области архитектуре:

- **Студијски програм докторских академских студија Архитектура (ДАС Архитектура), за 5 студента уписаних у прву годину студија у седишту установе.**
  (Одлука о доношењу студијског програма докторских академских студија под називом "Архитектура", СНУ бр. 8/16-01-008/13-018 од 25.11.2013.)

Поред ДАС Архитектуре, након последњег-трећег акредитационог циклуса, Факултет од 2021. године реализује наставу на нивоу докторских академских студија још и у оквиру студијског програма докторских академских студија Грађевинарство (ДАС Грађевинарство), *у области грађевинског инжењерства.*

А.1.1 Студијски програм

ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА АРХИТЕКТУРА

Поље: Техничко-технолошке науке

Након другог акредитационог циклуса, Факултет од 2014. године реализује наставу на нивоу докторских академских студија из области архитектуре у оквиру следећег студијског програма:

- Студијски програм докторских академских студија Архитектура, у трајању од 3 школске године (6 семестра) у обиму од 180 ЕСПБ. Академски назив који се стиче завршетком студија је: Доктор наука - архитектура (др).

Структура студијског програма

Докторске студије имају најмање 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама, односно на завршеним интегрисаним академским студијама. Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија.

а. Докторске студије - Архитектура (ДАС – Архитектура) имају 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова.

б. Циљ студијског програма је постизање академских вештина, научних и креативних способности, као и специфичних практичних вештина за будући развој каријере.

в. Исход процеса учења је знање које студентима омогућава да постану способни за самосталан научно-истраживачки рад у области архитектуре.

г. Академски назив који се стиче је Доктор наука – архитектура (др). Сврха ДАС – Архитектура је школовање кадрова највишег нивоа образовања из области архитектуре.

д. Трајање докторских студија је три школске године. Од укупног броја бодова, 120 ЕСПБ се стиче полагањем испита из наставних предмета, од којих су три предмета у првом семестру обавезна 30 ЕСПБ, 90 ЕСПБ припада изборним тематским подручјима (од којих је 30 ЕСПБ из ужег тематског усмерења), 30 ЕСПБ истраживања из области докторске дисертације, 30 ЕСПБ се стиче израдом и одбраном докторске дисертације, тако да истрживачки рад и израда дисертације у трећој години студија носе 60 ЕСПБ.

ђ. Свој истраживачки интерес студент профилише избором предмета које ће изучавати и полагати, а који доприносе продубљеним знањима и разумевању теме своје докторске дисертације. На тај начин обезбеђено је да студијски програм ДАС – Архитектура има преко 50% ЕСПБ предвиђених за реализацију докторске дисертације. Изборни предмети се бирају из група предложених предмета.

е. Настава из наставних предмета се изводи као групна или индивидуална (менторска). Сваком студенту приликом уписа на докторске студије Руководилац студијског програма докторских студија именује саветника, који помаже студенту током студија, а који може, а не мора да буде ментор.

ж. Вредност докторске дисертације је 30 ЕСПБ бодова

Пре уписа треће године студент мора имати усвојен предлог теме докторске дисертације.

Сврха студијског програма

Сврха студијског програма ДАС Архитектура је образовање студената тако да буду способни за висококвалитетан и самосталан научно-истраживачки, односно уметнички рад у складу са потребама друштва. Са друге стране, кроз образовање кадрова оспособљених да критички процењују истраживачка и уметничка достигнућа других и да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, омогућава се развој

нових технологија, метода, и поступака који доприносе општем развоју друштва. Поред тога, сврха овог студијског програма докторских студија је допринос развоју науке и уметности у области архитектуре, односно стицање високих научноистраживачких компетенција у области дисциплина везаних за грађену средину.

Посебна пажња посвећена је сврсисходности посебних методолошких поступака карактеристичних за истраживање у овој области. Посебност овог програма чини и висок ниво мултидисциплинарности истраживања, проузрокован великим бројем феномена који карактеришу изграђени простор. Студенти овог студијског програма, оспособљавају се да интегришу и синтетишу области својих истраживања.

Студијски програм ДАС – Архитектура конципиран је тако да обезбеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане и корисне.
Факултет је дефинисао задатке и циљеве рада образовања високо компетентних кадрова из области грађевинарства и архитектуре и сврха студијског програма "Архитектура" потпуно је у складу са задацима, мисијом и циљевима Грађевинско-архитектонског факултета (ГАФ) Универзитета у Нишу..

Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма ДАС – Архитектура на Грађевинско-архитектонском факултету (ГАФ) Универзитета у Нишу јесте едукација компетентног истраживача, способног да прати савремена достигнућа у струци и науци, уочава проблеме, примењује адекватне научноистраживачке методе у решавању уочених проблема, критички разматра и анализира добијене резултате, публикује и саопштава резултате својих истраживања. Циљ овог студијског програма је такође да студенти постигну научне компетенције и академске вештине из области архитектуре. То, поред осталог, укључује и развој креативних способности разматрања проблема и способност критичког мишљења, развијање способности за тимски рад и овладавање специфичним практичним вештинама неопходним за укупан развој како струке тако и конкретног доприноса друштву у целини.
Предложени студијски програм омогућава стицање највишег нивоа академског образовања у области архитектуре, урбанизма, технологије грађења архитектонских објеката као и теоријског промишљања феномена у архитектури, од научног преко друштвено-хуманистичког до уметничког. То подразумева оспособљавање студената за анализирање, систематизовање и синтезу, као и спровођење истраживања базираних на релевантним проценама проблемских поставки из наведених области.
Циљ студијског програма је да се образује стручњак који поседује довољно продубљеног знања које је усклађено са савременим правцима развоја архитектуре у свету. Један од посебних циљева је развијање свести код студената за потребом доприноса развоју друштва у целини посебно у домену заштите животне средине, одрживог развоја и енергетске ефикасности. Циљ студијског програма је, такође, и образовање стручњака способних за сарадњу са експертима из других области чија се делатност везује за изграђену средину. Развој способности за саопштавањем и излагањем својих оригиналних резултата научној јавности је такође циљ студијског

програма. Овако постављени циљеви су у складу са савременим правцима развоја архитектуре као дисциплине у свету.

Компетенције дипломираних студената

Свршени студенти докторских академских студија; ДАС – Архитектура на Грађевинско-архитектонском факултету (ГАФ) Универзитета у Нишу, компетентни су да воде истраживање и да решавају реалне проблеме из архитектонске праксе. Компетенције укључују, пре свега, развој и способности критичног мишљења, способности анализе проблема, синтезе решења, предвиђање понашања одабраног решења са јасном представом шта су добре, а шта лоше стране одабраног решења.

Програм докторских студија омогућује студентима да након завршених студија поседују знања, вештине, развијене способности и компетенције да:

- самостално решавају практичне и теоријске проблеме и организују и остварују развојна и научна истраживања из области архитектуре;
- могу да се укључе у међународне научне пројекте;
- могу да реализују развој нових технологија и поступака у оквиру области архитектуре и да разумеју и користе најсавременија знања;
- критички мисле, делују креативно и независно;
- поштују принципе етичког кодекса и добре научне праксе;
- оспособљени су да научно-истраживачке резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима, и верификују их кроз патенте и нова техничка решења;
- доприносе развоју архитектуре у науци уопште.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне компетенције:

- темељно познавање и разумевање дисциплине којом се бави;
- способност решавања проблема уз употребу научних метода и поступака;
- повезивање основних знања из различитих области и њихова примена;
- способност праћења савремених достигнућа у области архитектуре;
- способност употребе иинформационо-комуникационих технологија.

Квалификације које означавају завршетак докторских академских студија стичу студенти:

- који су показали знање и разумевање у области архитектуре које допуњује знање стечено на претходним нивоима студија и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;
- који су савладали вештине и методе истраживања из области архитектуре;
- који су показали способност прилагођавања процеса истраживања уз неопходан степен академског интегритета;

- који су оригиналним истраживањем и радом постигли остварења која проширују границе знања, које је верификовано објављивањем радова у одговарајућем научном часопису и који имају референце на националном и међународном нивоу;
- који су способни за критичку анализу, процену и синтезу нових и сложених идеја;
- који су у стању да на јасан и недвосмислен начин пренесу знање и начин закључивања стручној и широј јавности;
- који су у стању да у академском и професионалном окружењу промовишу технолошки и технички напредак.

Студенти су оспособљени да конципирају истраживања и пројекте на основу осмишљених програма, раде на њиховој разради, координирају рад осталих укључених у процес и организују рад тима. Током школовања студент стиче способност да самостално решава постављене проблеме, ради на могућим решењима као и да формулише и донесе одговарајуће закључке.
Свршени студенти докторских студија; ДАС – Архитектура на Грађевинско-архитектонском факултету (ГАФ) Универзитета у Нишу, стичу знања како да економично користе природне ресурсе Републике Србије у складу са принципима одрживог развоја. Посебно се обраћа пажња на развој способности за тимски рад и развој професионалне етике.

Стечене компетенције верификују се и научним радовима. Пре добијања дипломе о завршеним студијама кандидат мора да објави (или да докаже да су радови прихваћени за објављивање) најмање два рада ранга М53 (према категоризацији Министарства за науку) и најмање један рад у часопису са СЦИ листе, односно специфично за област архитектуре, оствари еквивалентни резултат.

А.2. Анализа стања стандарда 4

Факултет врши два пута годишње студентско вредновање педагошког рада наставника, као и трогодишњу оцену квалитета дипломираних студената - доктора наука од стране послодаваца, што на најбољи начин даје могућност Факултету да прати квалитет студијског програма и врши одређена побољшања. На сајту Факултета су јавно доступни наставни планови и програми, чиме је студентима омогућен приступ информацијама о свим елементима везаним за реализацију наставе, како из сваког предмета појединачно, тако и за студијски програм у целини.

Број студената одговара кадровском потенцијалу јер је просечна оптерећеност наставника мања од 6 часова активне наставе недељно, а просечна оптерећеност сарадника је мања од 10 часова активне наставе недељно. Број наставника са 100% радног времена на Факултету је више од 90%. Расположиви простор од 5500м^2 задовољава захтев стандарда од најмање 4м^2 бруто простора по студенту, односно 2м^2 уколико се настава изводи по сменама.

На основу сагледавања и вредновања свих елемената који су од значаја за Стандрад 4, а по процедури која је предвиђена Правилником, може се закључити следеће:

1) Студијски програм садржи све елементе који су прописани *Законом о високом образовању* и Стандардима за акредитацију, прописаним од стране Националног савета за високо образовање. Препоручује се настављање континуираног праћења реализације студијског програма у свим његовим аспектима, што је основни предуслов за његово побољшање или решавање уочених или евентуалних недостатака. У том процесу се, поред искустава и примера добре праксе у оквиру домаће и међународне академске заједнице, у одређеној мери користе и повратне информације из оцена послодаваца и њихових мишљења о исходима учења на студијском програму.

   Квалитет студијског програма прати се и упоређивањем са променама код дефинисаних партнера у европском образовном простору. Промене наставних планова у оквиру студијског програма и/или појединих предмета се дешавају периодично, уколико за то постоје разлози. Промене се реализују у складу са Правилником о доношењу студијског програма, као једног од докумената којима се реализује и обезбеђује унапређење квалитета на Факултету.

2) Исходи учења дефинисани су за сваки предмет понаособ у оквиру акредитованог студијског програма. На Наставно-научном већу се након сваке школске године води дискусија о квалитету исхода учења и врши корекција наставних планова, уколико се оцени да је потребна. У том случају се покреће поступак за њихову измену и/или допуну. Такође, иновирање процеса наставе се врши континуираном акцијом повезивања са нашим дипломираним студентима - докторима наука и њиховим послодавцима, будући да и једни и други могу указати на потребе за одређеним променама у циљу побољшања исхода учења. За ову врсту комуникације и активности је задужен руководилац студијског програма.

3) У процесу претходне акредитације, током реализације студијског програма и екстерном провером, утврђено је да је акредитовани студијски програм базиран на одредбама Стандарда које је прописао Национални савет за високо образовање (обавезујућа норма) и да је у највећој мери усклађен са најбољом праксом у европском образовном простору. Иако се због измена и допуна актуелног студијског програма још увек не може прецизно оценити степен усклађености, може се рећи да је у процесу (ре)дефинисања успостављена усаглашеност са структуром студијских програма респектабилних академских институција у земљи и иностранству, као и да вишегодишња реализација претходно акредитованих студијских програма на истом нивоу студија показује завидне резултате. Између осталог, потврђена пракса хоризонталне и вертикалне покретљивости студената са партнерима из земаља ЕУ потврђује ову оцену.

4) Исходи учења омогућавају докторима наука да, уз даљу професионалну надградњу сваког појединца, квалитетно и целисходно примене стечена знања одмах на почетку академске и професионалне каријере. Кроз самостални научно-истраживачки рад и његову проверу и примену у пракси, на Факултету се стварају могућности управљања исходима учења према захтевима будућих послодаваца.

5) У документу Књига предмета, која је објављена на сајту Факултета за студијски програм у целини, као и за сваки предмет, су дати подаци о дефинисаним

захтевима и потребним предзнањем за квалитетно праћење наставе и испуњавање дефинисаних предиспитних и испитних обавеза, као и подаци о покривености програмских исхода учења.

6) Сви наставни предмети су структурисани по активностима које студент реализује у оквиру предмета како би остварио захтевани број ЕСПБ. Укупан збир ЕСПБ у сваком семестру, распоређених по предметима на основу усвојеног курикулума, износи 30 ЕСПБ.

7) Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) је предмет периодичне провере. Вредновање квалитета педагошког рада наставника од стране студената и вредновање квалитета наставне литературе по већем броју критеријума указује да је вредност ЕСПБ за поједине предмете у досадашњем периоду коректно одређена. До измена вредности ЕСПБ код појединих предмета је дошло у процедури измена и допуна студијског програма у претходним акредитацијама, односно усвајања новог студијског програма, када је код појединих предмета извршена корекција у циљу усаглашавања укупног оптерећења студента по семестру. У току даље примене усвојеног курикулума Факултет ће пратити његову реализацију и, уколико се региструју неке неусаглашености, вршити адекватне корекције.

8) Факултет није вршио мерење мишљења студената о евентуалној неусаглашености одређених ЕСПБ-а за предмете у дефинисаном курикулуму, али је дефинисање и реализација процедуре мониторинга у току.

9) Унапређивање и осавремењавање постојећег студијског програма, групације предмета и/или појединих предмета засновано је на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред образовни профил доктора наука за чије школовање је студијски програм акредитован.

10) Студенти су кроз одговарајуће правилнике, сам процес наставе, као и кроз одговарајуће предмете упознати са поступком и методологијом израде докторске дисертације, посебно у погледу формалних аспеката и критеријума пријављивања и оцењивања. Тренутно се приводи крају процес оглашавања свих потребних докумената на званичном сајту Факултета, чиме ће се створити услови да све актуелне информације буду јавно доступне и да се обезбеди боља информисаност студената.

11) Факултет са својим студентима остаје у вези кроз три активности: 1) кроз АЛУМНИ мрежу на сајту факултета; 2) периодично вредновање квалитета дипломираних студената од стране њихових послодаваца (у оквиру вредновања обилазе се компаније и у разговору са послодавцем, у присуству наших студената, врши се вредновање); и 3) периодично вредновање мишљења докторанада и доктора наука о квалитету исхода учења. Увођење континуираног вредновања за другу и трећу активност је у току.

Б. SWOT анализа стандарда 4 и квантитативна оцена елемената

На основу изведене SWOT анализе, у погледу испуњености овог стандарда могу се дати следеће квантитативне оцене:

Елементи анализе			Вредност
Циљеви студијског програма и њихова усклађеност са исходима учења	S	Студијски програм је усклађен са исходима учења	+ + +
	W	Реализација дефинисаних циљева	0
	O	Могућности унапређења научно-истраживачког рада и праксе током реализације програма	+
	T	Инертност наставника у унапређењу студијског програма после акредитације	+ +
Методе наставе оријентисане ка учењу и ка исходу учења	S	Адекватне, јасно дефинисане и у складу са стандардима	+ +
	W	Неадекватна примена метода наставе у њеној реализацији на неким предметима	+
	O	Усаглашавање са актуелним методолошким оквирима током реализације наставног процеса	+ +
	T	Примена перманентног осавремењавања и иновативности у методолошком смислу	+ +
Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења	S	Јасно дефинисан у књизи предмета и адекватним курикулима	+ +
	W	Недовољна спремност и оспособљеност студената за самосталан научно-истраживачки рад	+ +
	O	Могућност унапређења кроз периодично преиспитивање	+
	T	Недостатак посвећености свих учесника - наставника и студената у наставном процесу	+++
Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање исхода учења	S	Адекватна за све предмете	+ +
	W	У одређеним случајевима не одговара стварним напорима студента у процесу полагања испита	+
	O	Код евалуације наставе могу се извршити корекције	+ +
	T	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања	+
Усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција	S	Адекватна у досадашњем раду	+ + +
	W	Нижи ниво мотивисаности студената	+
	O	Анализа резултата и предузимање мера на НН већу	+
	T	Одређени отпор наставника и студената према јасним механизмима контроле	+ +

Поступак праћења квалитета студијског програма	S	Нормативно дефинисан, први резултати побољшања охрабрујући	+ + +
	W	Недовољна заинтересованост неких од субјеката	+
	O	Нови захтеви за акредитацијом покренуће неактивне чланове Факултета	+
	T	Игнорисање потреба за повећањем квалитета и схватање да то треба да уради неко други	+++
Континуирано осавремењавање студијских програма	S	Добра прилика за отклањање неусаглашености	+ + +
	W	Потреба за континуираним осавремењавањем свих сегмената студијског програма	+
	O	Могућност повезивања и сарадње са европском академском мрежом	+
	T	Недовољна заинтересованост једног дела наставника и сарадника	+ +
Доступност информација о студијском програму и исходима учења	S	Информације су на сајту Факултета	+ +
	W	Нижи ниво коришћења информација са сајта Факултета.	+ +
	O	Исказано опредељење од стране управе за унапређењем поступака информисања на Факултету	+
	T	Неажурност информација на сајта; незаинтересованост дела студената за виталне активности на Факултету.	+ +

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

Завршени процес акредитације **студијског програма** и самог Факултета укључио је већи број наставника који су на прави начин сагледали суштину изградње, развоја и унапређења квалитета ове високошколске установе. Неопходно је да после вишегодишње примене акредитованог наставног програма сви наставници, катедре, Веће студијског програма и Наставно-научно веће континуирано прате његову имплементацију и врше побољшања и корекције у областима у којима је уочена потреба за њима. Потребно је наставити активности на Факултету кроз (ре)дефинисање и реализацију акционог плана остварења стратегије обезбеђења и унапређења квалитета студијског програма. Омогућена је јавна доступност процедура и исхода израде докторских дисертација, али је потребно ажурирати сајт и учинити све потребне документе јавно доступним.

<u>ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 4 И ПРЕПОРУКЕ</u>:

Стандард испуњен у целини.

У пост-акредитационом периоду имплементација акредитованог студијског програма дала је позитивне резултате. О томе говоре бројне провере које су у овом периоду извршене, па се може оценити да су захтеви овог стандарда испуњени.

Потребно је да се у наредном периоду у оквиру студијског програма континуирано прати реализација актуелних курикулума и да се у складу са указаним потребама врши промена и иновација наставних планова и програма, што је и у складу са добром праксом референтних високошколских установа.

Д. Показатељи и прилози за стандард 4

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу студената докторских студија о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.1.1а_Анализа анкета о мишљењу студената о квалитету СП_ДАС Архитектура

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама.

Прилог 4.2.1. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломираних студената студијског програма Архитектуре.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

А. Опис стања и анализа стандарда 5

Квалитет наставника одговара критеријумима Универзитета у Нишу и шире академске заједнице. Квалитет наставника проверава се на неколико нивоа (катедре, Изборно веће Факултета, Научно-стручно Веће Универзитета, а за редовне професоре и Сенат Универзитета). Поред несумњивих стручних знања, у поступку провере, кроз унапред дефинисане критеријуме за избор, врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу.

Оцена вредновања педагошког рада наставника од стране студената је један од кључних елемената код избора и напредовања наставника. Вредновање педагошког рада наставника од стране студената врши се два пута годишње (по семестрима). Добијене оцене разматра Наставно-научно веће и предлаже корективне мере за побољшање.

Вредновање квалитета наставне литературе од стране студената се врши у оквиру поменутих анкета.

Распоред часова предавања се истиче на огласним таблама Факултета и сајту Факултета. Пракса објављивања распореда у последњем тренутку, неколико дана пре почетка наставе, је нажалост, још увек присутна у јесењем семестру (осим распореда за прву годину, који се истиче на време). Разлог томе су, у највећој мери, ванредни испитни рокови који не дозвољавају да се на почетку семестра утврди тачан број студената, а тиме и група за вежбе. Распоред полагања испита се усваја на време, месец или два пре почетка испитног рока (осим у случајевима када Наставно-научно веће изгласа ванредни испитни рок).

У курикулуму предмета је, где год је то могуће дефинисано да се кроз реализацију наставе остварује интерактивна настава у којој студенти практично показују примену научених вештина у решавању проблема из праксе. Овакав начин рада подстиче студенте на креативно размишљање, што представља својеврстан тренинг и оспособљавање за професионалну каријеру и самосталан научно-истраживачки рад.

Кроз Књигу предмета, која је јавно публикована на сајту Факултета за све студијске програме, студенти могу да на транспарентан начин прате планирану реализацију наставе на сваком предмету и да се упознају са циљевима предмета, садржином

предмета, планом и распоредом извођења наставе, начином оцењивања и литературом коју ће користити током реализације наставе.

Кроз Књигу наставника, која је такође јавно доступна на сајту Факултета, студенти могу да се упознају са кратким CV-ем наставника и његовим компетенцијама. Ипак, уочена потреба за њеним ажурирањем, која је наведена у претходном извештају, и даље стоји, па је овај недостатак потребно отклонити у наредном периоду.

У оквиру Катедри прати се реализација наставе на сваком предмету на свим студијским програмима и, у случају одређених потешкоћа, благовремено се предузимају корективне мере. Континуираним вредновањем педагошког рада наставника од стране студената, вредновањем квалитета уџбеника и квалитета дипломираних студената прати се квалитет реализације наставе на сваком предмету. На основу добијених резултата на Наставно-научном већу се периодично доносе одговарајући закључци и предузимају корективне мере за континуирано побољшање наставног процеса.

У захтеваном опису процене стања у испуњености Стандарда 5, може се навести следеће:

1) У садржају курикулума сваког од акредитованих студијских програма користе се адекватне методе реализације наставе, у форми: екс-катедре, интерактивне наставе, студија, презентације радова студената итд. Ове методе реализације наставе омогућују остваривање циљева студијских програма на свим нивоима студија у циљу остваривања исхода учења. Вишегодишње искуство показује позитивне резултате.
2) За анализу односа појединих облика реализације наставе на исходе учења, овде се презентује анализа на интегрисаним академским студијама у оквиру студијског програма Архитектура, на коме је највећи број студената на Факултету:
   - Величина група за наставу је 100 студената, на првој години између 120 и 140;
   - Величина група на вежбама у оквиру обавезних и изборних предмета је до 25 студената, са тим што се вежбе из пројектантских предмета и у рачунарској лабораторији најчешће одвијају у полугрупама; величина групе на студију је до 20 студената;
   - Пропорционална расподела облика и метода реализације наставе може се оквирно сагледати на следећи начин: 30% настава типа екс катедре, 40% израда пројеката и њихова јавна презентација, 17% израда семинарских радова и њихова јавна презентација, 10% рачунске вежбе и вежбе које садрже и колоквијуме, 3% стручне праксе.
   - Мерење резултата примене стечених компетенција кроз реализацију курикулума и вредновање свршених студената указује на адекватно одабрани баланс појединих метода реализације курикулума као и садржине курикулума, уз потребу за сталним побољшањем квалитета наставе и увођењем нових садржаја у складу са професијом за коју се студенти школују.

3) Годишњим извештајима о раду, које Наставно-научном већу и Савету подноси Декан факултета, као и кроз јавно доступне Научне публикације академског особља (портал https://www.npao.ni.ac.rs) наводе се и прате резултати које наставници остварују кроз НИР, а посебна пажња се посвећује публикацијама у часописима из категорије М20 са *Thomson Reuters* листе (у складу са Ближим критеријумима са избор наставника на Универзитету у Нишу), броју цитата, учешћу на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Фонда за науку, као и учешћу у међународним пројектима. Стални тренд пораста компетенција наставника и сарадника стечених преко наведених активности и остварених резултата указује да се квалитет компетенција стално увећава, што је најбоља потврда да се претпоставке за увећање квалитета наставе реализују на квалитетан начин.

4) Потребно је прецизније дефинисати и применити процедуру и механизме континуираног праћења и контролисања квалитета и реализације утврђеног распореда наставе, односно контроле присуства на послу. Формулисање наведене процедуре је у току.

Б. SWOT анализа стандарда 5 и квантитативна оцена следећих елемената:

На основу наведених чињеница у опису испуњености стандарда и изведене SWOT анализе на Факултету, по захтеваним питањима могу се дати следеће оцене:

Елементи анализе			**Вредност**
Компетентност наставника и сарадника	S	Број објављених радова, у часописима са Thopmson Reutrers листе (а посебно са SCI листе) и испуњеност критеријума за избор	++
	W	Недовољно јасно дефинисани критеријуми у области напредовања у професионалној каријери	0
	O	Инсистирање на поштовању дефинисаних критеријума	+ + +
	T	Неспремност појединих наставника да прихвате реалност новог времена.	+
Доступност информација о терминима одржавања наставе	S	Распореди наставних активности истичу се на огласним таблама и на сајту Факултета	+ + +
	W	Кашњење са истицањем термина реализације наставе	+
	O	Усвојена процедура за истицање на сајт Факултета	+ + +
	T	Непридржавање рокова	+ +
Интерактивно учешће студената у наставном	S	Дефинисано кроз курикулуме предмета	+
	W	Недовољна мотивисаност студената	+ +

процесу наставе	O	Освајање дела предиспитних бодова	+
	T	Недовољна спремност појединих наставника да промене своје навике у методици реализације наставе	+
Доступност информација о студијском програму, плану распореда наставе	S	Све информације налазе се на сајту Факултета	+ + +
	W	Измене у распореду током реализације од стране наставника, кашњење распореда	+
	O	Редовно ажурирање промена	+
	T	Неблаговремено информисање студената о насталим променама	+ +
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	S	Студентске евалуације и анализа успеха	+ + +
	W	Недостаци у адекватној повратној спрези евалуација- унапређење квалитета наставе	0
	O	Јавно објављивање резултата вредновања и начина реализације наставе на појединим предметима	+ + +
	T	Недовољна заинтересованост студената да реално и јавно говоре о квалитету наставе	+ + +

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

Кроз имплементацију усвојених докумената у области Стратегије обезбеђења квалитета потребно је наставити са развијањем академског окружења у коме је квалитет наставног процеса предуслов за квалитет компетенција дипломираних студената - доктора наука. Тај процес треба да буде у фокусу активности свих запослених на факултету, свих студената а највише управе Факултета - Декана и његових сарадника.

Потребно је развијати све елементе квалитета и дефинисати све потребне процедуре којима ће се омогућити континуирана провера и унапређење квалитета у наставном процесу. Такође, потребно је развијати партнерски однос са студентима, односно Студентским парламентом као телом које их репрезентује, пре свега у сврху ефективне евалуације квалитета наставног процеса студијског програма, како у целини, тако и у односу на поједине семестре и предмете. У наредном периоду је потребно наставити са постојећим методама оцењивања.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 5 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Сви елементи за проверу и унапређење квалитета наставног процеса су нормативно дефинисани и примењују се у континуитету на акредитованом студијском програму докторских академских студија Архитектуре. Спроведене и квантификоване активности омогућавају сагледавање следећих оцена: 1) педагошког рада наставника од стране студената; 2) квалитета научно-истраживачког рада; 3) квалитета наставне

литературе; 4) квалитета доктора наука од стране послодаваца; и 5) квалитета стечених знања од стране дипломираних студената - доктора наука. На основу наведених чињеница може се закључити да је Стандард 5, који регулише квалитет наставног процеса, испуњен у целини. У претходном периоду је остварен видљив напредак, али свакако да у наредном периоду има простора, потреба и могућности за даљим унапређењем, па ће Факултет и у том правцу усмерити своје активности и капацитете.

Д. Прилози за стандард 5

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса.
Прилог 5.1.4_Анализа анкета о мишљењу студената о квалитету СП_ДАС Архитектура

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 7

На студијском програму докторских академских студија ДАС – Архитектура на почетку школске 2024/2025. године ангажовано је укупно 28 наставника са пуним радним временом. Наставнике чини 8 редовних професора, 10 ванредних професора и 10 доцената.

Избор у звања врши се у складу са правилницима о поступку стицања звања и заснивања радног односа, односно ближим критеријумима за избор у звања. Сви избори врше се јавним конкурсом, оглашавањем у дневним новинама и на сајту Факултета. Приликом избора у звање наставника, у складу са важећим *Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу* ("Гласник Универзитета у Нишу" број 5/2022), вреднују се резултати научно-истраживачког рада, ангажовања кандидата у развоју наставе и обезбеђивању научно-наставног подмлатка (за виша звања), резултати педагошког рада и елементи доприноса широј академској заједници. За наставнике који се први пут бирају у звање, даје се и оцена приступног предавања кандидата. Извештаји Комисије о пријављеним учесницима конкурса излажу се јавности на сајту Факултета и Универзитета у трајању од 30 дана, тако да је поступак у потпуности транспарентан. Изборно веће Факултета утврђује предлог за избор учесника конкурса у звање. Уколико чланови Изборног већа Факултета потврде предлог за избор наставника у звање који је предложила Комисија за писање извештаја, предлог одлуке, усвојени извештаји и остала документација

предвиђена Правилником се шаље на давање сагласности одговарајућем Научно-стручном већу Универзитета у Нишу, које и врши избор. Оцењивање квалитета наставника као критеријума за избор се проводи у складу са *Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета* („Гласник Универзитета у Нишу“ број 3/2017, 7/2017, 4/2018, 5/2018, 1/2019, 1/2020, 2/2020, 1/2021 и 5/2022).

На Факултету се континуирано подстиче научноистраживачки рад наставника у циљу стицања компетенција за извођење наставе на докторским студијама и за испуњење услова за менторство. Комисија за докторске студије прати и контролише квалитет извођења наставе и реализације истраживачких активности у оквиру студијског програма. Услови за менторство и учешће у раду комисија за оцену и одбрану докторске дисертације прописани су Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу.

Факултет врши редовну евалуацију и праћење квалитета и компетентности наставног кадра на студијском програму ДАС – Архитектура и дефинише план и програм будућег развоја и запошљавања кадра. Факултет вреднује повезаност рада у настави са учешћем на научно-истраживачким пројектима и другим активностима које доприносе развоју академске и шире друштвене заједнице.

На основу увида у остварене резултате вредновања квалитета рада Факултета од стране наставника и сарадника, може се закључити да би у наредном периоду требало повећати набавку информатичке опреме и потрошног материјала који би допринео побољшању услова за рад наставника и сарадника. Реализација студијских путовања која укључују обилазак знаменитих дела архитектуре, размену искустава са другим наставницима у иностраним школама архитектуре и пројектантским бироима била би од посебног је значаја за напредовање наставног кадра. Дигиталном едукацијом наставног особља требало би олакшати приступ и управљање базом података која је од важности за квалитет реализације наставе.

Спроведени поступак акредитације Факултета за обављање научно-истраживачке делатности у области архитектуре током 2020. године је у многоме иницирао квалитетнији рад наставника и увећању компетенција публиковањем остварених резултата у часописима са SCI, SCIe и SSCI листе. У односу на претходни акредитациони период, запажа се позитиван тренд у напредовању наставног кадра (увећан је број наставника са вишим звањима).

A.2 Процена стандарда 7

S	Утврђена процедура и минимални критеријуми за избор наставника као и вредновање резултата научно-истраживачког и педагошког рада. Велики број радова на SCI, SCIe и SSCI листи.
W	Недовољно разумевање смерница од стране појединих наставника. Приступ зависи од индивидуалних преференци наставника.
O	Унапредити активности на вредновању квалитета докторских студија.
T	Недовољна материјална средства и дигитална опремљеност могу довести до смањења научне продуктивности наставног кадра.

Б. SWOT анализа стандарда 7 и квантитативна оцена елемената анализе

На основу наведених чињеница, презентованих прилога о вредновању испуњености Стандарда 7 могу се дати следеће оцене:

Предмет анализе		
Јавност поступка избора наставника		Вредност
S	Поступак је транспарентан, Извештај се излаже јавности.	+ + +
W	Незаинтересованост јавности за увид у референце.	+
O	Допуна Правилника детаљнијом спецификацијом критеријума за евалуацију стручног и педагошког рада наставника.	+ +
T	Приказивање референци са недовољном прецизношћу.	0
Усаглашеност поступака избора са прописима		Вредност
S	Процедура поступка је јасно дефинисана и потпуно усаглашена.	+ + +
W	Неспремност појединих наставника да остваре много већи резултат од минимално неопходног за напредовање.	+ +
O	Немогућност да неусаглашени предлози прођу на Универзитету додатно мотивише наставнике.	+ +
T	Релаксирано схватање дефинисаних рокова од стране појединих наставника.	+
Системско праћење и подстицање педагошких и научних активности		Вредност
S	Системско праћење кроз избор у звање и у току изборног периода.	+ +
W	Анализе и праћење се углавном интезивирају у тренутку избора.	+ +
O	Стварањем веће материјалне базе ситуација се може поправити.	+
T	Неспремност појединих наставника на континуирано усавршавање, изван оквира изборних пропозиција.	+
Дугорочна политика и селекција кадрова		Вредност
S	Усвојен план развоја кадрова.	+ +
W	Не постоји дугорочна политика на нивоу шире друштвене заједнице и свеприсутан феномен „одлива мозгова“.	+
O	Израженије подстицање мобилности наставника за стручно и научно усавршавање у земљи и иностранству.	+ + +
T	Слабо вредновање квалитета рада наставника може да доведе до опадања квалитета селекције кадрова.	+

Перманентна едукација и усавршавања		Вредност
S	Факултет подстиче професионално усавршавање наставника.	+ +
W	Недовољна материјална средства и неадекватна информатичка опремљеност.	+ +
O	Може се поправити ситуација увећањем међународне сарадње и размене искустава.	+ + +
T	Недовољна заинтересованост дела наставника за унапређење сопственог рада и професионални развој.	+
Повезаност образовног рада са истраживањима на пројекту и радом у привреди		Вредност
S	Велики број наставника учествује у научноистраживачким и стручним пројектима.	+ ++
W	Недовољна могућност примене резултата у оквирима наставе.	+ +
O	Имплементација резултата научноистраживачког и стручног рада у наставном процесу.	+ +
T	Занемаривање важности ове компоненте у образовном раду.	+
Вредновање истраживачких способности		Вредност
S	Праћење истраживачких способности исказује се кроз извештаје о избору у звања.	+ + +
W	Слаба видљивост остварених резултата наставника мимо оквира изборног циклуса.	+ +
O	Објављивање извештаја о резултатима научне продукције наставника на студијском програму периодично, током године.	+ +
T	Недостатак финансијских средстава за објављивање радова.	+ +

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

У циљу унапређења стручних компетенција наставног кадра, неопходно је подстицати наставно особље да процес научног напредовања остварује изван минимално прописаних критеријума за избор у звања. У циљу подстицања научно-истраживачког рада неопходно је даље унапређивати механизам обавештавања и техничке подршке за учешће на конкурсима међународних и националних пројеката у области архитектуре.

Потребно је обезбедити додатна финансијска средства за стручно, професионално и педагошко усавршавање наставника и подстицати њихову мобилност у земљи и иностранству. Едукацији наставног кадра помогло би и ангажовање гостујућих предавача са иностраних универзитета, као и праћење искустава сличних програма докторских студија. Унапређење квалитета подразумева и континуирани процес подмлађивања наставничког кадра избором сарадника који су докторирали у виша, наставничка звања.

Неопходно је, такође, повећати контролу, не само редовности одржавања наставе, већ и испуњавања свих обавеза наставног особља у оквиру студијског програма ДАС – Архитектура. У циљу провере квалитета наставе требало би организовати отворен разговор са представницима студената, уз уважавање мишљена студената о педагошком раду наставника. Уколико дође до одступања у раду и квалитету, неопходно је предузети мере корекције у виду упозорења и упућивања на усавршавање и побољшање наставе. С друге стране, најбоље оцењене кадрове би требало наградити обезбеђењем стручне литературе или пружањем олакшица за усавршавање у иностранству.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 7 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини

Факултет се приликом избора наставника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, стручну и педагошку активност наставника ангажованих на студијском програму ДАС – Архитектура. Процедуре за оцену квалитета наставника, као и њихово напредовање, су дефинисане у складу са Законом и Стандардима које прописује Национални савет за високо образовање. Процедура за избор у наставничка знања дефинисана је правилником и ближим критеријумима за избор у поједина звања за одговарајуће уже научне области. Остварен је несумњиво високи квалитет научно-истраживачког рада објављивањем већег броја радова на SCI, SCIe, SSCI листи и цитата (према SCOPUS-у), као и организовањем међународних научно-стручних манифестација. У наредном периоду треба посебну пажњу посветити овом стандарду, с обзиром на то да је компетентност, знање и способност наставника од пресудне важности за квалитет наставе која се реализује у реализованог студијског програма.

Чињенице указују да је овај стандард испуњен у целини.

Д. Показатељи и прилози за стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника УНИ

Прилог 7.1 2024 правилник_о_стицању_звања_2022 до 24_пречишћен_текст

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 8

Грађевинско-архитектонски факултет је на студијском програму ДАС – Архитектура дефинисао услове и процедуре уписа студената, као и број студената на студијској групи. Информације о врстама, структури, циљевима и исходима студијског програма, конкурсима за упис и начину уписа студената објављују се на сајту Факултета.

Факултет пружа потенцијалним студентима све релевантне информације и податке који су у вези са студијским програмом путем Информатора, затим преко обавештења и конкурса на сајту Факултета или на огласним таблама.

Процедура уписа студената на докторске академске студије регулисана је *Правилником о упису студената на студијске програме Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу* (бр. 8/162 од 18.06.2021.)*, Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу* („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 1/2019)*, као и Статутом Факултета* (бр. 7/15 од 11.05.2018.). Редослед кандидата за упис на докторске академске студије утврђује се на основу оствареног успеха на претходним нивоима студирања и дужине студирања. При упису кандидата на докторске студије узимају се у обзир и остварени научни резултати. Резултати сваке фазе уписног процеса објављују се на огласној табли и интернет страници Факултета.

Поступак уписа је јаван, од објављивања конкурса, рангирања на основу претходних резултата и рангирања на основу резултата остварених на пријемном испиту. Резултати сваке фазе уписног процеса објављују се на огласној табли и интернет страници Факултета.

Политика уписа на докторске студије прати потребе друштва и развоја науке, као и потребе за наставним кадром у високом образовању у области архитектуре. При томе је број студената који се уписују усклађен са научноистраживачким ресурсима и расположивом опремом.

Сваки наставник на почетку семестра упознаје студенте са обавезом похађања и учествовања у настави, начином оцењивања студената у предиспитном и испитном периоду. Ове информације налазе се и у књигама предмета студијског програма, које су доступне на сајту Факултета. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета прати се континуирано током реализације наставе и у коначном изражава поенима и оценом, а према квалитету стечених знања и вештина. Поступак оцењивања на испиту дефинисан је *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу* („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 6/2007), као и *Статутом Грађевинско-архитектонског факултета* (бр. 7/15 од 11.05.2018.), који је доступан на сајту Факултета.

С обзиром на мали број кандидата који се примају на докторске студије, углавном се примењује менторски начин рада, чиме је повећан квалитет реализације програма.

Студенти се редовно информишу о свим питањима у вези са студијским програмом преко огласних табли и интернет странице Факултета.

Факултет поштује једнакост и равноправност студената по основу расе и боје коже, пола, сексуалне оријентације, националног и социјалног порекла, језика, вероисповести, статуса стеченог рођењем и имовинског стања.

А.2 Процена стандарда 8

	Образложење
S	Усвојена је већина нормативних аката везаних за упис, оцењивање, информисаност, одговорност и реализацију наставе на студијском програму.
W	Нису обухваћене у потпуности потребе студената са посебним потребама.
O	Спремност Факултета да унапреди квалитет студената и наставног процеса у оквиру студијског програма.
T	Дисбаланс између озбиљности и тежине наставних програма и склоности уписаних студената.

Б. SWOT анализа стандарда 8 и квантитативна оцена елемената анализе

На основу анализе практичне примене Правилника којим се дефинише поступак пријема студената и њихово напредовање током студија, у току трогодишњег постакредитационог периода, могу се дати следеће оцене:

Предмет анализе		Образложење	Вредност
Процедура пријема студената	**S**	Пријем и упис студената регулисани су јасном процедуром. Кандидатима су на располагању све потребне информације.	+ + +
	W	Висок просек је доминантни критеријум.	+
	O	Преиспитивање критеријума уписа на докторске студије.	+ + +
	T	Предзнање кандидата је разнолико и код неких у опадању.	+
	S	Брига о развоју каријере студената.	+ +

Рад на планирању каријере	**W**	Недовољна свест студената о могућностима примене стеченог знања. Низак ниво мобилности студената.	+ +
	O	Систематско праћење потребе друштва за профилима стручњака и кадрова и усклађивање програма	+ + +
	T	Положај образовања и вредносни систем у националним оквирима.	+ +
Једнакост и равноправност студената	**S**	Статутом Факултета дефинисана је једнакост и равноправност студената.	+++
	W	Студенти са посебним потребама имају отежан приступ појединим деловима Факултета.	++
	O	Унапређење услова за рад и неограничен приступ интернету свим студентима (нпр. рачунарска/интернет учионица и сл.).	+++
	T	Недовољна активност у Студентском парламенту.	+
Доступност информација студентима	**S**	Информације доступне путем интернет странице Факултета и огласне табле. Успостављено електронско пријављивање испита.	+ +
	W	Повремене тешкоће у функционисању Интернет странице Факултета; проблеми приликом електронског пријављивања испита.	+
	O	Јачање информатичке службе; усвајање процедуре за постављање информација на интернет страници Факултета.	+ ++
	T	Недовољна заинтересованост студената за коришћење доступних информација.	+
Доступност процедуре и критеријума оцењивања	**S**	Процедуре и критеријуми оцењивања су јасно дефинисани у документима доступним на сајту Факултета.	+++
	W	Користи се Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту који је донео Сенат Универзитета.	+
	O	Усвајање јединствене методологије оцењивања на групацијама сродних предмета у оквиру студијских програма.	++
	T	Индивидуалан приступ и притисци да се у појединим случајевима спусти критеријум.	+

Анализа метода оцењивања и критеријума оцењивања	**S**	Периодична евалуација рада наставника и сарадника од стране студената.	+++
	W	Различити приступи у оцењивању наставника.	+
	O	Коришћење резултата студентског вредновања ради побољшања критеријума оцењивања.	+++
	T	Незаинтересованост студената за веће учешће у самовредновању услед непрепознавања тренутних интереса.	+
Усклађеност метода оцењивања са циљевима програма	**S**	Добра усаглашеност уз мање корекције.	++
	W	Анализа ефикасности метода оцењивања се не спроводи у потпуности.	+
	O	Повишење критеријума оцењивања код одређеног броја предмета у циљу бољег квалитета излазног знања.	++
	T	Снижавање критеријума и нивоа излазног знања.	+
Објективност и принципијелност наставника у оцењивању	**S**	Мањи број студената омогућава ефикасно праћење методологије рада наставника.	+++
	W	Повремене неправилности у поступцима оцењивања.	0
	O	Формирање културе вредновања рада наставника од стране студената унапређује објективност.	++
	T	Недовољно прихватање иновативних принципа и елемената у процесу едукације.	+
Праћење пролазности студената по предметима и корективне мере	**S**	Обавља се периодично путем анкета, на основу података Студентске службе.	++
	W	Резултати пролазности по предметима су неуједначени.	+
	O	Темељнија анализа пролазности и чинилаца који утичу на то.	++
	T	Изостајање ефекта на процес оцењивања.	+

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

Потребно је развијати свест код студената о коначном исходу студија – профилима стручности у области за коју се школују, ради што успешнијег професионалног опредељења. Промоција научно-истраживачког рада укључивањем студената на научноистраживачке пројекте од посебног је значаја за интелектуални развој и напредовање кадрова у сфери науке. Такође је неопходно мотивисати студенте на континуирано објављивање резултата истраживачког рада у стручним часописима и на

конференцијама, кроз заједнички ангажман наставника и студената и посебна усмерења дата на предметима.

Перманентно усаглашавање критеријума за проверу знања и оцењивање захтева да се у овај процес укључе и студенти и наставно особље. Потребно је усвојити процедуру са мерама које Факултет доноси у случају ниске пролазности по предметима, програмима, годинама, као и у случају уочених неправилности у оцењивању. Идеје и примедбе изнете од стране студената треба посебно размотрити.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 8 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Факултет је опредељен за стално унапређивање квалитета својих студената у оквиру студијског програма ДАС – Архитектура, од уписа до одбране докторске дисертације, кроз јасно дефинисане правилнике о начину студирања, вредновање рада студената и уважавање мишљења студената. Велико интересовање кандидата за овај студијски програм потврђује актуелност и квалитет студијског програма.

У будућем раду Факултета треба посебну пажњу посветити побољшавању улазног квалитета студената у оквиру студијског програма. Ово подразумева преиспитивање критеријума вредновања кандидата при упису, где би се осим доминантног критеријума претходног успеха, вредновали и надареност и креативност кандидата, у складу са специфичностима научне области. Такође је неопходно унапредити активности на вредновању квалитета докторских студија.

Чињенице указују да је овај стандард испуњен у целини.

Д. Показатељи и прилози за стандард 8

А. Обавезни прилози

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09.) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60), (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената (Универзитет у Нишу и ГАФ)

Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 9

Грађевинско-архитектонски факултет, кроз своју издавачку делатност и континуирано унапређење библиотечког фонда у складу са расположивим финансијским средствима, прати савремене технолошке и инжењерске иновације у области грађевинарства, архитектуре и урбанизма, као и савремене методе учења и наставе у оквиру акредитованих студијских програма. Посебна пажња посвећена је праћењу издавачке делатности релевантних домаћих и иностраних издавача, чија уџбеничка и допунска наставна литература покрива области из којих се изводи наставни процес на Факултету.

Постојећи информатички ресурси у значајној мери задовољавају потребе извођења наставе и образовања студената. Факултет располаже већим бројем важећих правилника (Правилник о издавачкој делатности, Правилник о раду библиотеке и др.), који су у поступку усклађивања са новим Статутом Факултета, као и са одговарајућим правилницима Универзитета у Нишу, у складу са прописаним стандардима. С обзиром на то да је Сенат Универзитета у Нишу усвојио Правилник о уџбеницима на Универзитету, на Грађевинско-архитектонском факултету се до даљег примењује наведени правилник.

Као акредитована високошколска установа, Факултет својим студентима обезбеђује потребне уџбенике и осталу стручну литературу неопходну за савладавање наставног градива, у складу са финансијским могућностима, кроз сопствену издавачку делатност или набавком публикација од других домаћих и страних издавача. Факултет је издавач и научних часописа *Зборник радова Грађевинско-архитектонског факултета* и *Наука + Пракса*.

Настава из сваког предмета у највећој мери је покривена одговарајућим уџбеницима и помоћним наставним средствима, која обухватају програмске садржаје предмета у оквиру акредитованих студијских програма. Поред основних уџбеника, студенти у току студија користе и другу стручну и научну литературу, чији су наслови унапред дефинисани и јавно доступни, као и електронске изворе и веб-презентације.

Уџбеници и помоћни уџбеници (скрипте и предавања) усаглашени су са важећим законским прописима, правилницима и стандардима Републике Србије из области грађевинарства, архитектонског пројектовања и урбанистичког планирања. Као допунски извор знања, студенти Грађевинско-архитектонског факултета за одређене предмете користе и релевантне научне часописе и стручну литературу доступну у библиотеци и на интернету, у оквиру самосталног истраживачког рада неопходног за испуњавање наставних обавеза.

У складу са одредбама Закона о издавању публикација (Службени гласник РС 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/04, 101/05), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног

савета за високо образовање РС (Службени гласник РС 106/06), члана 57. Статута Факултета, Наставно-научно веће Грађевиснко-архитектонског факултета Универзитета у Нишу на седници одржаној 16. 5. 2008. године усвојило је Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности. Правилник је тренутно у процедури усаглашавања са Статутом Факултета из 2018. године, као и са важећим правилницима Универзитета у Нишу (тренутно је у употреби Правинк о уџбеницима на Универзитету у Нишу). Овим Правилником је дефинисано систематично праћење и вредновање уџбеника као извора наставне и испитне материје у оквиру издавачке делатности на Факултету (када су аутори, по правилу, наставници и сарадници Факултета), као и вредновање уџбеника других издавача који се користе као наставни и испитни материјал у оквиру реализације студијских програма. Дефинисани су и стандарди које уџбеник треба да задовољи водећи првенствено рачуна о унапређењу наставе на Факултету и проверу квалитета уџбеника.Стална комисија Већа Факултета - Комисија за уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсепрема Статуту Факултета системски прати и оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета, садржаја, структуре, стила и обима.

Факултет у склопу свог простора обезбеђује студентима библиотеку која до 31. 12. 2024. године, а према Извештају библиотекара, има укупан број библиотечких јединица од 31019 (монографских публикација 428, серијских публикација 19967, докторских дисертација 130, магистарских радова 73, дипломских/мастер радова 2338). Према Табели 9.1 овог стандарда Факултет у склопу библиотеке има укупан број библиотечких јединица 31019 (књига 6738, монографија 428, часописа 20001, уџбеника 3852).

Обезбеђена је и одговарајућа информациона подршка преко сајта Факултета где се налазе апликације LibGAF помоћу које је могуће претраживање литературе која се налази у библиотеци као и DiGAF помоћу које је могуће претраживање дипломских/мастер радова.

Факултет годишњом анализом у склопу рада Комисије за уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе а према Статуту Факултета системски прати, оцењује и предлаже унапређење структуре и обима библиотечког фонда. Комисија на основу писаних предлога предметних наставника формира предлог одлуке о уџбеницима и другој литератури неопходној за савладавање градива.

На Факултету постоје три информатичке учионице у којима се изводи настава из појединих предмета. Информатичке учионице опремљене су са укупно 42 рачунара са лиценцираним софтверским пакетима из области грађевинарства и архитектуре, који су међусобно умрежени и повезани са глобалном информационом мрежом.

Четрнаест наставних учионица опремљено је видео-бим пројекторима, што значајно олакшава реализацију појединих облика наставе, укључујући предавања и вежбе. У свим просторијама Факултета које су доступне студентима омогућен је бежични приступ интернету.

У складу са развојним плановима Факултета, у наредном периоду предвиђена је набавка савременије техничке и информатичке опреме, са циљем даљег унапређења квалитета наставног процеса.

Број запослених у библиотеци и њихова стручна спрема усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга, а у складу са

бројем студената на факултету. Библиотекар је 2015. године положио стручни испит из Библиотекарства и тиме стекао лиценцирано звање дипломираног библиотекара (бр. 12-364/4 од 3.6.2015.), што је и захтевано овим Правилником. Библиотекар се константно стручно усавршава одласком на акредитоване програме, семинаре и курсеве за библиотекаре који се одржавају сваке године. Комисија ВБС-а за лиценце за узајамну каталогизацију COBISS, је 2024. доделила Библиотекару лиценцу Лиценца се односи на следеће привилегије: креирање записа CAT_A_MON и преузимање записа CAT_NEWMARC21. Уговор о пуноправном чланству Библиотеке у систему COBISS.sr заведен је под бројем 314/2 од 9.3.2023. Такође, Библиотекар одржава базу за акредитацију у делу који се тиче научног рада наставника и сарадника. Након успостављања јавног портала *е-Наука*, који интегрише податке из административних подсистема о истраживачима, научноистраживачким организацијама и комплетној научној продукцији, односно научним резултатим, а и другим доприносима истраживачке заједнице у Републици Србији, библиотекар обавља и послове НИО уредника.

Факултет преко Комисије за уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе, а према Статуту Факултета, континуирано прати, оцењује и унапређује компетентност и мотивисаност особља запослених у библиотеци и рачунарском центру, као и осталим пратећим службама. Спровођењем анкете о самовредновању наставног особља и шефова стручних служби, прати се компетентност и мотивисаност особља за подршку рада библиотеке и пратећих служби.

Студенти приликом уписа на Факултет се упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру. Наставно особље у највећој мери, доприноси афирмацији рада библиотеке усмеравањем студената да њихов самостални истраживачки рад обављају у простору библиотеке где им је доступна потребна литература, часописи и остала помоћна учила за савлађивање градива.

Простор библиотеке је лако доступан студентима, наставном и ненаставном особљу као и осталим корисницима и пружа у највећој могућој мери адекватне услове за рад и ни у једном тренутку не омета извођење осталих наставних и ненаставних активности на факултету. У саставу библиотеке је читаоница површине 100 m² са 40 места за рад студената Грађевинско-архитектонског факултета и Машинског факултета и осталих корисника библиотеке. У простору библиотеке је обезбеђен приступ бежичном интернету. Библиотека је студентима на располагању у току целе календарске године у предвиђеном радном времену. Факултет има у плану да издвоји средства за опремање библиотеке савременим технолошким решењима и додатном рачунарском и опремом за штампу.

Б. Квантитативно оцењивање елемената у оквиру стандарда 9 – SWOT анализа

Елемент анализе		Опис	Значај
Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	**S**	Правилник дефинише: поступак одобравања и издавања уџбеника када су аутори, по правилу, наставници и сарадници Факултета као и број обавезних примерака који се достављају библиотеци; одређене стандарде које уџбеник треба да задовољи приликом издавања; набавку уџбеника од других издавача.	+ + +
	W	Правилником није дефинисана могућност умножавања уџбеника за потребе библиотеке као и потребе електронске верзије која би била доступна студентима.	+
	O	Применом правилника обезбеђује се усаглашеност уџбеника и садржаја програма предмета студијских програма на Факултету.	+ +
	T	Немогућност обезбеђивања довољних средстава за финансирање издавачке делатности.	+ +
Покривеност предмета уџбеницима и училима	**S**	Уџбеници које Факултет издаје покривају материју из области из којих се изводи наставни процес на предмету, а у оквиру студијских програма који се реализују на Факултету.	+ + +
	W	Недовољан број примерака уџбеника из неких предмета, а који су доступни на коришћење у библиотеци.	+
	O	Постојање електронске верзије уџбеника која би била доступна студентима.	+ + +
	T	Немогућност обезбеђивања средстава за финансирање реиздања уџбеника када су аутори, по правилу, наставници и сарадници Факултета, а која би пратила савремене технолошко инжењерске иновације и тенденције у области грађевинарства, архитектуре и урбанизма.	+ +
Структура и обим библиотечког фонда	**S**	Фонд се допуњује новим уџбеницима које Факултет издаје.	+ + +
	W	Већи број стручне литература и уџбеника из библиотечког фонда дуже наставници.	+ +
	O	Међубиблиотечка сарадња и размена уџбеника и стручне литературе.	+ + +
	T	Непостојање даље претплате Факултета на домаће и стране стручне часописе.	+ +

Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)	**S**	Студентима је омогућено коришћење рачунара са лиценцираним софтверима из изучаваних области у предвиђеним терминима за наставу као и приступ бежичном интернету у свим просторијама факултета.	+ + +
	W	Непостојање мултифункционалног апарата у рачунарским учионицама као и у библиотеци.	+
	O	Студентима омогућити коришћење једне рачунарске учионице и ван предвиђених термина за наставу.	+ +
	T	Јавне набавке нове опреме и немогућност набавке савременијих лиценцираних софтвера као и непостојање претплате на стране електронске часописе.	+ +
Адекватност услова за рад (простор, радно време)	**S**	Простор библиотеке и читаонице је лако доступан студентима и наставницима и не омета извођење осталих наставних и ненаставних активности на Факултету; Библиотека је доступна у току целе календарске године.	+ + +
	W	С обзиром на повећан број студената и њихову заинтересованост, простор читаонице постаје све мање површински и функционално адекватан.	+ +
	O	Набавка опреме и савремених технолошких иновација и медија за претраживање библиотечког фонда.	+ +
	T	Недовољно иновиран начин рада библиотеке.	+ +

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

На основу изведене SWOT анализе квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу могу се дефинисати конкретне мере и активности које је потребно предузети у предстојећем периоду, а то су:

- Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу прилагодити савременим тенденцијама у издаваштву.
- Успоставити бољу међубиблиотечку сарадњу са Универзитетском библиотеком "Светозар Марковић" (матична високошколска библиотечко-информациона установа), библиотеком Универзитета у Нишу "Никола Тесла", а затим и са библиотекама других универзитета у земљи и иностранству, као и сарадњу са издавачима и релевантним институцијама из области које се изучавају на Факултету.
- Осавременити рад библиотеке набавком одговарајућег софтвера, као и опремањем простора читаонице у склопу библиотеке одговарајућом рачунарском опремом.

- Континуирано пратити потребе наставника и студената за стручном литературом.
- Увести годишњу претплату на домаће и стране стручне часописе.
- Повећати финансијску подршку издавачкој делатности Факултета, као и за набавку уџбеника и стручне литературе.
- Размотрити могућност проширења или измештања садашњег простора библиотеке у склопу факултета (ревитализација неких простора или доградња/надградња) ради повећања капацитета читаонице и библиотеке због повећаног броја студената.
- Редовно ажурирати на сајту Факултета информациону подршку LibGAF помоћу које је могуће претраживање литературе која се налази у библиотеци, као и DiGAF која омогућује претраживање дипломских/мастер радова.
- Повећати улагања у савремене информатичке ресурсе и адекватне софтвере.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И ПРЕПОРУКЕ

Стандард испуњен у целини.

Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу испуњава прописане стандарде у области издавачке делатности, квалитета уџбеника и литературе, као и библиотечких и информатичких ресурса. У последње три године приметан је пораст броја објављених уџбеника и помоћних уџбеника чији су аутори наставници и сарадници Факултета, са циљем унапређења наставног и научноистраживачког процеса, посебно на студијском програму докторских академских студија Архитектуре.

Факултет се, у складу са својим финансијским могућностима и кроз донације, у највећој могућој мери залаже за континуирану набавку савремених информатичких ресурса.

Као препорука за наредни период, истиче се потреба за израдом акционог плана за даље осавремењивање система рада библиотеке, унапређење њеног простора, као и модернизацију библиотечких и информатичких ресурса.

Д. Показатељи и прилози за стандард 9

А. Обавезни прилози

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима.

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Б. Додатни прилог

Прилог 9.3.1 Правилник о ближим условима за дигитализацију библиотечко информационе грађе и извора

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

А.1 Опис стањаианализастандарда 10

Статутом и општим актима Факултета дефинисане су основне надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, студентског парламента и стручних служби Факултета као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса.

Правилником о систематизацији послова утврђена је унутрашња организациона структура служби, које обављају административно-техничке послове за потребе Факултета.

У оквиру стручних органа и органа управљања формиране су одговарајуће Комисије чији је делокруг рада дефинисан Статутом Факултета. У оквиру наставног дела Факултета издвајају се студијски програми архитектуре и студијски програми грађевинарства.

Органи Факултета су: орган управљања (Савет факултета), орган пословођења (Декан факултета), стручни органи и студентски парламент.

Савет Факултета броји 21 члана и то: 12 представника Факултета, (10 представника бира Наставно-научно веће из реда наставног особља и 2 представника бира ненаставно особље из својих редова); 3 представника студената бира Студентски парламент Факултета; 6 представника оснивача именује Влада Републике Србије. У раду Савета учествује и секретар Факултета без права одлучивања.

Декана Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета, бира и разрешава Савет Факултета. Декан се бира из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету. Декан је самосталан у обављању свог посла, а за свој рад одговара Савету Факултета.

Декан на почетку школске године, после усвајања на Наставно-научном већу, подноси Савету годишњи програм рада и план развоја Факултета за текућу годину, као и извештај о раду у протеклој школској години. У овом извештају се анализира рад Факултета и предлажу одговарајуће мере у циљу обезбеђења и унапређења квалитета свих процеса који се одвијају на Факултету.

Поједина овлашћења и послове из свог делокруга, Декан може решењем пренети на друга лица запослена на Факултету.

Статутом Факултета је предвиђено да Факултет има до пет продекана из реда наставника са пуним радним временом на Факултету (за наставу и студентска питања за студијски програм Грађевинарство, за наставу и студентска питања за студијски програм Архитектура, за научно-истраживачки и стручни рад, који је по правилу и директор Центра за грађевинарство и архитектуру, и за финансијско-материјална питања).

Факултет има и студента продекана кога бира Студентски парламент, а верификује Савет Факултета.

Ненаставно особље Факултета својим стручним радом даје подршку за успешну реализацију студијских програма, и других задатака и циљева Факултета. Стручне, административне, техничке, лабораторијске и помоћне послове на Факултету обављају лица која испуњавају услове Правилника о организацији и систематизацији послова. Радом ненаставног особља или секретаријата Факултета руководи секретар Факултета, који за свој рад одговара Декану Факултета. Стално запослени на Факултету имају уговоре, своје радне књижице и М обрасце, а наставници ангажовани са других високошколских установа уговоре и сагласности матичних установа.

Орган управљања и други стручни органи раде у складу са Статутом Факултета. Избор чланова Студентског парламента врши се према Правилнику о избору чланова студентског парламента, а Студентски парламент ради у складу са Пословником о раду студентског парламента.

Сви наведени акти су јавни.

А.2 Процена стандарда 10

	Образложење
S	УНУТРАШЊИ ФАКТОР (У): Постојећи нормативни акти потпуно дефинишу надлежности свих органа управљања
W	УНУТРАШЊИФАКТОР (У): Међусобна комуникација и хијерархија субјеката задужених за процес управљања и ненаставне подршке
O	УНУТРАШЊИФАКТОР (У): Побољшање међусобне комуникације сталним контактима и разменом информација и искустава
T	СПОЉНИ ФАКТОР (С): Финансирање Факултета – недовољно и засновано првенствено на квантитету (броју уписаних студената)

Б. SWOT анализа стандарда 10 и квантитативна оцена елемената

Елемент анализе		Образложење	Вред.
Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа	**S**	Све надлежности јасно дефинисане нормативним актима	+ + +
	W	Ефикасност при решавању уочених проблема увек може да се побољшава	+
	O	Већа јавност рада субјеката управљања и контрола решавања проблема	+ + +
	T	Јасност у постављању стратешких циљева развоја Факултета	+ +

Дефинисаност организационе стуктуре	**S**	Организациона структура јасно дефинисана Статутом факултета	+ + +
	W	Усклађеност рада органа пословођења и органа управљања се увек може поправљати	+
	O	Подизање степена личне одговорности субјеката управљања	+ +
	T	Концентрисање више управљачких функција на мањи број људи	+
Праћење, оцењивање и унапређивање квалитета управљања	**S**	Омогућено кроз анкете у оквиру самовредновања	+ +
	W	Потребно веће ангажовање учесника у управљању за ефекте самовредновања	+
	O	Озбиљан приступ анализама резултата самовредновања	+ + +
	T	Високе оцене у анкетама могу довести до недовољне самокритичности	+
Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља	**S**	Рад се стално прати	+ + +
	W	Недовољна информатичка подршка у Студентској служби	+
	O	Додатна обука запослених, посебно у информатичкој области	+ + +
	T	Застарели систем рада оптерећује студенте и Студентску службу	+ +
Дефинисаност и доступност услова напредовања ненаставног особља	**S**	Потребне квалификације особља су дефинисане нормативним актима	+ + +
	W	Одсуство система који мотивише особље за веће залагање	++
	O	Организовање усавршавања ненаставног особља од стране Факултета	+ + +
	T	Могућност да се послови обављају мање квалитетно због ниске мотивације	+
Доступност информација о раду стручних служби и органа управљања	**S**	Статутом дефинисана јавност у раду	+ + +
	W	Системи информисања се и даље развијају	+
	O	Увођење електронске обраде података	+ + +
	T	Недовољна ажурност у прихватању рада применом информатичких средстава	+
Стално усавршавање ненаставних радника	**S**	Предвиђено је за заинтересоване ненаставне раднике и у обавезном делу	+++
	W	Слабљењене наставне подршке	+
	O	Увођење усавршавања за све ненаставне раднике	+ + +
	T	Заостајање у квалитету рада	+

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

Декан Факултета у оквиру својих надлежности треба да и у будуће промовише, подстиче и прати процес обезбеђења квалитета на Факултету.

Савет Факултета као орган управљања треба да ојача своје активности и ефикасно надзире орган пословођења, уз виши ниво јавности рада.

ОЦЕНАИСПУЊЕНОСТИСТАНДАРДА 10 ИПРЕПОРУКЕ:

Стандардиспуњенуцелини.

Препоручује се интензивније и систематско праћење и оцењивање рада органа управљања и пословођења, као и стручних служби за ненаставну подршку. Све предложене мере за унапређење треба спроводити уз контролу.

С обзиром да највећи део анализираних елемената спада у унутрашње факторе, то је на Факултету да у оквиру својих активности унапреди квалитет управљања, пословођења и ненаставне подршке.

Број и квалификациона структура ненаставних радника је углавном у складу са захтевима стандарда. Пожељно је усавршавање, посебно у информатичком смислу, што би Факултет требало да омогући и организује.

Д. Показатељи и прилози за стандард 10

А. Обавезни прилози

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.1.1. Организациона структура - sistematizacija GAF-2018

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Б. Додатни прилози

Прилог 10.2.1 Извештај о резултатима анкетирања наставника, сарадника и руководиоца стручних служби Факултета - Упитник за вредновање рада Факултета и Универзитета

Прилог 10.3. Пословник о раду Савета Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Прилог 10.4. Пословник о раду ННВ Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Прилог 10.5. Статут Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Прилог 10.5.1. Измене и допуне Статута Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 11

Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу поседује одговарајуће просторне капацитете за квалитетно обављање образовне делатности. Тачније, Факултет поседује амфитеатре, учионице, лабораторије, рачунарске лабораторије, кабинете, библиотеку, читаоницу и обезбеђује за сваког студента довољно места у амфитеатру, учионици, лабораторији... Поред тога, Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу поседује одговарајућу савремену техничку, лабораторијску и другу опрему која омогућава квалитетно извођење наставе на свим студијским програмима. Стално се прате потребе за одговарајућим просторним капацитетима и опремом и континуално се усклађују са потребама наставног процеса и бројем студената. Такође, у просторима је постигнут висок ниво хигијене, потребан ниво топлоте, адекватно осветљење, као и безбедност студената и свих запослених и ангажованих наставника и сарадника, као и ненаставног особља.

Зграда факултета се налази у улици Александра Медведева број 14 и укупне је бруто површине 5500 m^2. Нето површина простора који се користе у настави (амфитеатара, учионица, лабораторија) је 3187.38 m^2, док просторије за наставнике, сараднике, сале за састанке и канцеларије за административно особље заузимају површину од 1135.52 m^2. Настава се одвија у амфитеатрима, слушаоницама, компјутерским лабораторијама, лабораторијама, атељеу за ликовне форме и макетарници. Амфитеатри А (245 места) и Б (200 места), које за наставу користи и Машински факултет у Нишу, су укупне површине 352.5 m^2, а сала 205 (типа амфитеатра) је површине 157.80 m^2 са 120 места. Поред тога, користи се 15 слушаоница укупне површине 1224.66 m^2 са 530 места.

Лабораторије за хидраулику, санитарну технику, грађевинске материјале, испитивање конструкција, геотехнику, путеве, грађевинску физику, физику и геодезију су укупне површине од 699.39 m^2 и имају 95 места.

Факултет такође поседује специјализоване учионице – компјутерске лабораторије укупне површине 150.5 m^2. Ове компјутерске лабораторије су опремљене са 40 рачунара умрежених и повезаних са глобалном информационом мрежом. Такође треба истаћи и да је средствима међународног пројекта формирана учионица са стандардном опремом, са 10 рачунара и са и интерактивном таблом.

Поред тога треба истаћи да је Факултет опремљен савременим училима, рачунским центром, лабораторијама и библиотеком. Важно је да су за извођење студијских програма обезбеђени одговарајући људски, просторни, техничко-

технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру свих студијских програма и предвиђеном броју студената.

Настава на студијском програмима изводи се у две смене у одговарајућим учионицама за одвијање предвиђеног типа наставе, а које су својом опремом прилагођене захтевима образовања будућих архитеката и инжењера грађевинарства. Сваком студенту обезбеђен је простор од већи од 4 m^2 простора за наставу која се изводи у амфитеатрима, учионицама и специјализованим лабораторијама. Библиотека броји преко 31 000 библиотечких наслова релевантних за извођење студијских програма из области архитектуре и грађевинарства. У саставу библиотеке је читаоница са 40 места за рад студената и других корисника библиотеке. Површина библиотеке је 120 m^2, а површина читаонице је 150 m^2. Поред чињенице да Факултет поседује библиотеку и читаоницу и обезбеђује за студенте место и потребну литературу, важно је истаћи и да су сви предмети студијских програма покривени одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима који су расположиви на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса. У оквиру ове читаонице је студентима омогућено и коришћење рачунара, уз обезбеђење и не сувише формалне атмосфере, а уједно пријатне за рад. Набављени су и lazybag-ови, поред стандардне опреме у читаоницама. Све ово ће сигурно допринети угоднијем боравку, пријатнијим и побољшаним условима за рад како студената тако и наставног и ненаставног особља. При томе је обезбеђена и одговарајућа информациона подршка. Наиме, на сајту се налази апликација LibGAF помоћу које је могуће претраживање литературе која се налази у библиотеци.

Треба напоменути да постоје и сва неопходна материјално-техничка средства, почевши од потребног броја наставничких катедри, табли (класичних и белих), платна за репродукције, видео пројектора (углавном фиксираних), али и графоскопа (који се и даље могу користити у одређеним сегментима наставе) и других одговарајућих наставних средства. Наравно да Факултет располаже одговарајућим бројем столица, клупа и столова прилагођених захтевима рада на студијским програмима грађевинарства и архитектуре. Уз то, у протеклом периоду извршена је и адаптација просторија намењених раду Центра за иновациону делатност, Центра за унапређење квалитета, као и канцеларија руководилаца студијских програма, чиме су створени функционалнији и примеренији услови за њихов ефикаснији рад и укупно унапређење организације и деловања Факултета.

На основу свега наведеног, података и детаљнијих информација које су приказане у табелама 11.1 и 11.2, као и у прилогу 11.1 јасно се може уочити да у погледу просторних ресурса Грађевинско-архитектонски факултет у Универзитета Нишу испуњава предвиђене стандарде и да је за извођење наставе обезбеђен одговарајући простор који превазилази предвиђених најмање 4 m^2 бруто простора по студенту, односно 2 m^2 за извођење наставе у две смене.

Свакако да капацитети Факултета у значајној мери превазилазе минималне услове прописане важећом регулативом, и то не само у погледу квантитета, односно

расположивог простора, већ и у погледу његовог квалитета, функционалности и опремљености. Наставно-научна и административна инфраструктура омогућава ефикасно одвијање свих процеса, док је студентима на располагању адекватно опремљено окружење које подстиче учење, истраживање и професионални развој.

Поред тога, простори Факултета се континуирано побољшавају – било кроз реконструкције, реновирања, улагања у енергетску ефикасност, али и кроз набавку савремене опреме, уређење наставних лабораторија и студијског атељеа, или кроз унапређење дигиталне инфраструктуре и приступачности. Оваква стална улагања директно доприносе подизању стандарда наставног процеса, развоју научноистраживачког рада, као и стварању амбијента који задовољава потребе савременог високог образовања.

Уз то, посебна пажња посвећује се обезбеђењу адекватних услова за рад наставника, сарадника и ненаставног особља, што укључује функционалне кабинете, просторе за индивидуални и тимски рад, као и опрему која омогућава примену савремених метода наставе и истраживања. На овај начин, Факултет обезбеђује да његови капацитети не буду само довољни, већ и конкурентни у националном и међународном академском простору.

Све наведено омогућава да се на Факултету развија подстицајна атмосфера за рад и учење, која је један од темеља унапређења квалитета целокупног образовног и научног процеса, као и да се континуирано гради и јача углед ове високошколске установе.

Зато треба истаћи да Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу ради на сталном уређењу, као и адекватној адаптацији свог простора, да би се добила што пријатнија радна средина за постизање бољих ефеката, мотивације студената и запослених. И поред непрекидног уређивања постојећег простора, свакако да би проширивање, ради добијања нових просторних садржаја, који су у тесној вези са планираним новим образовним садржајима и циљевима било од користи. Међутим, то ће сигурно зависити од могућности да се обезбеде средства за реализацију планова. Овде треба нагласити и да је поред адаптације просторија Центра за грађевинарство и архитектуру и двеју просторија за Лабораторије за материјале и Лабораторије за геотехнику у припреми и адаптација других просторија. Поред тога, у оквиру међународног пројекта (који је и већ завршен) "Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkan countries - NatRisk" (Contract number 573806-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP) адаптирана је и опремљена рачунарска учионица. Пројекат је финансиран у оквиру Erazmus+ програма Европске Уније у области унапређења капацитета високог образовања. Поред осталог, средствима овог пројекта је купљена значајна опрема за Лабораторију за хидротехнику. Универзитет у Нишу је координатор пројекта. На пројекту је учествовало још 11 партнера и Републички хидрометеоролошки завод Србије као придружени партнер. На основу добијених резултата развијен је мастер програм “МАС Иинжењерски менаџмент ризика од природних катастрофа”.

Извршена је адаптација једне од рачунарских учионица и кречење једног дела учионичког простора зграде. Саниран је и степенишни простор на северном делу зграде што доприноси бољем визуелном утиску, пре свега запослених на административним пословима, с обзиром да они и највише користе овај простор за кретање и комуникацију. Адаптација дела Центра за грађевинарство и архитектуру и уређење по најсавременијим архитектонским захтевима ће сигурно допринети пријатнијем боравку, али и продуктивнијем раду запослених. Уз то, у овом простору се одржавају и састанци са представницима других институција - научних или привредних, па овако уређен простор доприноси бољем визуелном идентитету високошколске установе.

Поред тога, важно је истаћи да је свим запосленима на Факултету, као и свим студентима, обезбеђен неометан и континуиран приступ различитим врстама информација у електронском облику, као и савременим информационо-комуникационим технологијама. У оквиру зграде Факултета постоје посебно опремљене просторије које располажу адекватном рачунарском и пратећом техничком опремом, што омогућава ефикасан рад на рачунарима, приступ дигиталним изворима знања и коришћење различитих електронских сервиса. Поред тога, корисницима су на располагању и услуге фотокопирања, штампања и скенирања, чиме се додатно олакшава реализација наставних, научноистраживачких и административних активности. Овакви услови доприносе унапређењу квалитета рада и стварају повољно окружење за учење, истраживање и професионални развој...

У складу са потребама и савременим трендовима да све релевантне информације могу да буду правовремено и на погодан начин доступне свим заинтересованим - студентима, наставницима и свим запосленим. Све информације које су од општег значаја су доступне, а и достављају се заинтересованим оглашавањем на огласним таблама или објављују на интернет страници www.gaf.ni.ac.rs (све чешће). Адекватније коришћење савремених система за информисање омогућава значајне уштеде. На сајту се налазе адекватне базе података са свим релевантним подацима везаним за целокупан рад Факултета. На Факултету се налази монитор, купљен од средстава пројекта DYNET-SEEFORM, који омогућава бољу информисаност, али и рад.

Јасно је да стицање адекватног нивоа знања, компетенција и практичних вештина, односно целовито оспособљавање студената за развој, примену и унапређење стручних и научних знања, није могуће без обезбеђених и савремено опремљених лабораторијских услова. Лабораторијска настава и рад са одговарајућом опремом представљају незаменљив сегмент образовног процеса, јер омогућавају повезивање теоријских знања са њиховом практичном применом, као и стицање искуства неопходног за будући професионални рад.

Коришћење лабораторијске опреме значајно доприноси унапређењу квалитета наставе на свим нивоима студија и доследној примени савремених образовних стандарда. Студенти на тај начин стичу примењива и тржишно релевантна знања, што

директно повећава њихову конкурентност и могућност запослења након завршетка студија. Истовремено, лабораторијски рад пружа наставном и сарадничком особљу услове за спровођење напредних експерименталних и истраживачких активности, које су од посебног значаја за научноистраживачки рад, објављивање радова у реномираним научним часописима и укључивање у домаће и међународне пројекте.

Настава на Факултету се, поред теоријског дела, реализује и кроз рад у специјализованим лабораторијама за хидраулику, грађевинске материјале, путеве, геотехнику, испитивање конструкција, санитарну технику, физику и геодезију. При томе, делатност појединих лабораторија превазилази искључиво наставну улогу и обухвата и научноистраживачки и пројектантски рад, чиме се додатно јача веза између наставе, науке и праксе и унапређује укупна мисија Факултета.

Овде је важно истаћи да се научна и пројектантска делатност одвија кроз рад Центра за грађевинарство и архитектуру који је организациона јединица Грађевинско-архитектонског факултета. Основни циљеви и делатности Центра су сарадња са привредом, научноистраживачки рад, оспособљавање наставника и сарадника за бављење научним и стручним радом, стицање референци, издавање часописа и стицање допунских прихода. Битно је поменути да Лабораторија за грађевинске материјале, Лабораторија за путеве, Лабораторија за геотехнику и Лабораторија за испитивање конструкција имају Акредитацију издату од стране Акредитационог тела Србије и да се и у овим лабораторијама користи одговарајућа опрема. Део савремене опреме за Лабораторију за геотехнику је обезбеђен захваљујући средствима Фонда за науку, добијеним за рад на пројекту “A New Concept in Improvement of Geotechnical Properties of Ground – Chemical Electrokinetic Treatment of Soils (ElectroSoil)”, Grant No. 774253. Поред тога, значајна опрема је обезбеђена и за лабораторију за хидротехнику захваљујући одговарајућим пројектима.

У циљу унапређења услова рада и подизања квалитета наставног процеса, у току протеклих година реализована је набавка значајног броја савремених наставних, мерних и лабораторијских средстава и опреме. Ова новонабављена опрема, заједно са већ постојећим ресурсима, приказана је у табели 11.2 и представља важан корак ка модернизацији наставе и научноистраживачког рада на Факултету.

Набављена опрема омогућава квалитетније извођење практичне наставе, прецизнија мерења и реалистичније експерименталне услове, чиме се значајно доприноси бољем разумевању наставних садржаја и стицању примењивих знања и вештина код студената. Истовремено, она пружа наставном и истраживачком особљу боље услове за реализацију лабораторијских вежби, научних истраживања и стручних пројеката.

Може се закључити да је ова инвестиција у опрему директно усмерена ка побољшању укупног квалитета наставног процеса, јачању практичне компоненте студијских програма и усклађивању наставе са савременим технолошким и стручним стандардима, што представља важну основу за даљи развој Факултета.

Треба нагласити да се на Факултету налази и део капиталне опреме за коју је обезбеђен и одговарајући простор. Посебна пажња континуирано се посвећује одржавању и унапређењу постојећих просторних и материјално-техничких ресурса Факултета, како би се обезбедили адекватни услови за квалитетно извођење наставе, научноистраживачки рад и друге активности. Квалитетном и редовном инвестиционом одржавању значајно доприноси и коришћење сопствених средстава, што омогућава благовремено реаговање на уочене потребе, постепену модернизацију инфраструктуре и очување постигнутог нивоа квалитета услова рада и учења.

За једноставније и прегледније сагледавања и оцењивања стања квалитета простора и опреме на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу спроведена је SWOT анализа. Овом анализом су посебно разматрани и квантификовани следећи елементи:

- однос броја студената и расположивих просторних ресурса,
- адекватност лабораторијског простора,
- квалитет расположиве мерне опреме са којом располаже Факултет,
- усклађеност опреме која се користи са бројем студената.

A.2 Процена стандарда 11

	Образложење
S	- Просторни капацитети могу да обезбеде захтеване услове. - Рачунарске лабораторије су у адекватним просторијама и у њима се користи одговарајућа опрема. - Четири лабораторије су успешно акредитоване од стране Акрердитационог тела Србије. - Привредни субјекти су заинтересовани да помогну у опремању Факултета и побољшању услова рада. - Обезбеђивање опреме и софтвера преко међународних пројеката, пројеката које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја или Фонд за науку Републике Србије. - Могућност ангажовања средстава из сопствених прихода за инвестиционо одржавање и набавку опреме.
W	- Недовољно финансирање издатака који се односе на инвестиционо одржавање од стране оснивача. - Недовољно финансирање издатака за набавку мерне и информатичке опреме од стране оснивача. - Потреба за обезбеђивањем нове капиталне опреме.

O	- Знатно већа сарадња са привредом у циљу помоћи у уређењу простора и опремању лабораторија и набавке мерне опреме. - Могућност добијања академских попуста при набавци опреме која се користи искључиво у образовне сврхе. - Коришћење средстава из сопствених прихода за инвестиционо одржавање и опремање. - Сарадња са другим високошколским установама у циљу оптималнијег коришћења савремене опреме.
T	- Немогућност финансирања инвестиционог одржавања и доградње просторних капацитета. - Високе цене информатичке и друге мерне опреме која се користи и у настави и за истраживање наставника и сарадника, као и младих истраживача.

Б. SWOT анализа стандарда 11 и квантитативна оцена следећих елемената:

Елемент анализе		Опис	Значај
Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	**S**	Просторни капацитети су потпуно усклађени са укупним бројем студената.	+ + +
	W	Уређеност просторних капацитета.	+
	O	Проширивање просторних капацитета.	+ +
	T	Немогућност обезбеђивања средстава за проширење просторних капацитета.	+ +
Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме	**S**	Постојећа опрема одговара захтевима неопходним за наставни процес, али једним делом и за истраживања и сарадњу са привредом.	+ + +
	W	Улагање и средстава и времена за одржавање.	+
	O	Обезбеђивање средстава за одржавање и набавку нове опреме.	+ + +
	T	Све теже обезбеђивање средстава за одржавање и набавку нове опреме.	+
Усклађеност капацитета опреме са бројем студената	**S**	Сва опрема је доступна студентима у предвиђеним терминима.	+ + +
	W	Могућност обезбеђивања најсавременије опреме за све студенте свих студијских програма.	+

	O	Могућност обезбеђивања најсавременије опреме преко међународних пројеката и пројеката које финансира Министарство и путем донација.	+ + +
	T	Могућност обезбеђивања опреме преко пројеката и путем донација зависи од тренутне економске ситуације.	+ +
Рачунарске учионице	**S**	Свим студентима је обезбеђено коришћење рачунара у предвиђеним терминима, али и ван тих термина.	+ + +
	W	Недовољно обезбеђивање лиценцираних софтвера због превисоке цене.	+ +
	O	Набавка нове опреме и лиценцираних софтвера.	+ +
	T	Потешкоће у набавци нове опреме и лиценцираних софтвера.	+

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

На основу спроведене SWOT анализе квалитета простора и опреме на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу могу се јасно идентификовати приоритетне мере и активности које је потребно реализовати у наредном периоду ради даљег унапређења услова рада. Анализа је указала на бројне снаге и позитивне аспекте постојећег стања, што потврђује да Факултет тренутно располаже веома добрим просторним и материјално-техничким капацитетима. Ипак, имајући у виду динамичан развој наставних и научноистраживачких активности, као и растуће захтеве савременог образовног и истраживачког окружења, јасно је да постоји значајан простор за додатна унапређења. Стога је неопходно континуирано планирати и спроводити активности усмерене на модернизацију простора и опреме, како би се обезбедили оптимални услови за рад студената, наставног и ненаставног особља и омогућио даљи развој Факултета у складу са националним и међународним стандардима. У том погледу неопходно је планирати и спровести низ конкретних мера и активности које ће допринети даљем унапређењу просторних и материјално-техничких услова рада на Факултету. Посебно је важно:

- Интензивирати сарадњу са привредом, како би се, кроз заједничке пројекте, стручну подршку и размену искустава, додатно унапредили услови рада, омогућило квалитетније уређење простора и обезбедила набавка савремене опреме неопходне за извођење наставе и реализацију научноистраживачких активности.

- Приликом набавке опреме и софтвера, у што већој мери користити конкурсе, као и специјалне академске и образовне бенифиције за набавку, водећи рачуна да се набављена средства користе искључиво у наставне и научноистраживачке сврхе, чиме би се рационално управљало финансијским ресурсима и омогућила набавка квалитетнијих техничких решења.
- Истражити и развијати могућности донаторског инвестирања у циљу побољшања услова рада, кроз систематску идентификацију потенцијалних донатора, припрему квалитетних пројектних и инвестиционих предлога, као и успостављање дугорочне сарадње са фондацијама, привредним субјектима и појединцима који могу препознати значај улагања у развој наставних, истраживачких и просторних капацитета Факултета. Овакав вид подршке може значајно допринети унапређењу материјалних услова рада и створити додатне предуслове за постизање квалитетнијих образовних и научних резултата, као и за јачање укупне позиције Факултета у академској и стручној заједници.
- Потребно је континуирано подстицати наставнике и сараднике да активно аплицирају на пројектне позиве и конкурсе, како на националном, тако и на међународном нивоу. Посебно је важно охрабривати их да пројектне конкурсе препознају као значајну прилику за професионални развој, унапређење научноистраживачких и стручних компетенција, као и за јачање међународне сарадње и видљивости Факултета.
- Неопходно је систематски обезбеђивати институционалну подршку у процесу припреме и подношења пројектних пријава, као и у формирању и умрежавању истраживачких тимова. Подстицање размене добрих пракси и искустава стечених у реализацији пројеката допринеће оснаживању наставника и сарадника да чешће и са већим степеном самопоуздања учествују у пројектним иницијативама. На тај начин се повећава укупан научноистраживачки потенцијал Факултета и стварају се додатни услови за његов даљи развој и препознатљивост у широј академској и стручној заједници.
- Истраживати и подстицати нове могућности размене опреме, као и њеног коришћења у договореним терминима, са другим високошколским институцијама из области грађевинарства и архитектуре, у циљу рационалнијег и ефикаснијег коришћења расположивих ресурса.
- Активно разматрати и развијати различите облике сарадње са сродним високошколским институцијама у земљи и иностранству, ради унапређења приступа специјализованој лабораторијској и другој стручној опреми. Оваква сарадња може обухватити закључивање формалних споразума о размени или привременом уступању опреме, договоре о коришћењу специјализованих лабораторија у унапред дефинисаним терминима, као и развој заједничких наставних и научноистраживачких пројеката заснованих на оптималном коришћењу постојећих капацитета. Ови облици потенцијалне институционалне сарадње значајно доприносе унапређењу квалитета наставног и

научноистраживачког процеса, јачању међууниверзитетских веза, професионалном развоју наставника и сарадника, као и бољем оспособљавању студената за рад у савременом, интердисциплинарном и међусобно повезаном академском и професионалном окружењу.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 11 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

На основу презентованих података и спроведене анализе, може се закључити да Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу располаже адекватним и довољним просторним капацитетима за квалитетно обављање своје образовне, научноистраживачке и стручне делатности на свим акредитованим студијским програмима. Укупна квадратура, као и функционална и рационална организација расположивог простора, значајно превазилазе минималне стандарде прописане за високошколске установе, који предвиђају најмање 4 m² бруто простора по студенту, односно 2 m² по студенту у случају организовања наставе у две смене. Добијени подаци недвосмислено показују да Факултет у потпуности испуњава, а у појединим сегментима и надмашује наведене нормативе, чиме се обезбеђује стабилна и поуздана основа за несметану реализацију свих наставних активности, као и за даљи развој научноистраживачког рада и унапређење укупног квалитета студирања.

Поред наведеног, простор Факултета се континуирано одржава, уређује и функционално унапређује, што значајно доприноси стварању пријатног, ефикасног и продуктивног окружења за студенте, наставнике и сараднике. Ипак, у циљу даљег јачања квалитета студијских програма и укупног процеса рада, постоји могућност додатних унапређења. Нарочито је важно усмерити напоре ка обезбеђивању додатних финансијских средстава која би омогућила:

- модернизацију постојећег простора, при чему би се посебна пажња посветила функционалности и естетском уређењу;
- набавку савремене наставне, лабораторијске и ИТ опреме, како би студенти и наставно особље имали оптималне услове за стицање знања и обављање научноистраживачког рада;
- адаптацију појединих просторија и целина са циљем повећања комфора, безбедности и функционалности свих радних и наставних зона.

Управо у том правцу, руководство Факултета (уз свесрдно ангажовање и осталих субјеката) је већ покренуло низ конкретних иницијатива и активности, како у оквиру расположивих сопствених ресурса, тако и кроз интензивну сарадњу са релевантним институцијама, привредним субјектима и потенцијалним донаторима. Ове мере имају за циљ стварање још повољнијих услова за рад наставника, сарадника и студената, као и даље унапређење квалитета наставног процеса, научноистраживачких активности, пројектног рада и свих других сегмената делатности Факултета. Посебна пажња

усмерена је на оптимизацију просторних и техничких капацитета, модернизацију наставне и лабораторијске опреме, као и подстицање активности које доприносе професионалном развоју наставног особља и јачању међународне видљивости и препознатљивости Факултета..

Д. Показатељи и прилози за стандард 11

А. Обавезни прилози

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 13

Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу је својим општим актима и одговарајућим одлукама установио институционални систем обезбеђења квалитета којим је обезбедио да студенти буду у пуној мери укључени у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређивања квалитета. Факултет осигурава значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима ове високошколске установе као и кроз анкетирање студената о квалитету рада високошколске установе. При томе су од посебног значаја резултати мишљења који се односе на исказе о квалитету наставног процеса за предмет (наставе, наставног материјала и објективности оцењивања на предмету, као и исказе о квалитету рада наставног особља). Сви ови искази су веома детаљно анализирани у извештајима на основу релевантних резултата вредновања наставног процеса за предмете на студијским програмима свих нивоа. Посебно су значајни резултати вредновања студената завршних година који су давали мишљење о исказима који се односе на вредновање најважнијих аспеката рада. Зато су са посебном пажњом анализирани искази који се односе на вредновање квалитета управљања

факултетом и вредновање квалитета ненаставне подршке рада факултета, искази о квалитету простора и опреме, као и искази о улози студената у самовредновању и провери квалитета. С обзиром на то да су оцену дали дипломирани студенти, који након завршетка студија поседују целовит и зрео увид у целокупан ток свог образовања, наставне садржаје и стечене компетенције, као и могућност да своја академска знања упореде са захтевима струке и професионалне праксе, анализа вредновања њиховог мишљења је од посебног значаја и има нарочиту тежину.

У том контексту, управа Факултета и сви субјекти у процесу обезбеђења квалитета иницирају и истрајно спроводе периодичне интерне провере и систематска преиспитивања студијских програма што је од посебног значаја. На овај начин се обезбеђује континуирано осавремењавање студијских програма и усклађивање са актуелним образовним, научним и стручним достигнућима у чему и студенти имају посебну улогу. Овакве провере представљају важан механизам за очување релевантности и конкурентности наставних планова и програма, као и за њихову упоредивост са програмима престижних високошколских установа у иностранству, али и са студијским програмима других националних високошколских установа. То је од посебног интереса за мобилност студената, па је зато и став студената по овом питању од посебне важности. Истовремено, кроз овај процес се омогућава благовремено уочавање потребе за корекцијама и унапређењима, како у погледу садржаја наставе, тако и у примени савремених наставних метода и облика рада на које студенти посебно укажу. На тај начин се обезбеђује да Факултет остане усклађен са националним и међународним стандардима у области високог образовања, али и са потребама привреде, тржишта рада и савременим трендовима развоја струке, што доприноси даљем јачању квалитета образовног процеса и позиције Факултета у академској и стручној заједници, а студентима посебно значи за даљи професионални развој.

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу уређена је Статутом и остварује се радом Студентског парламента и студентских представника у органима и стручним телима (Савет Факултета, Наставно-научно веће, студент-продекан), учешћем представника студената у раду органа за обезбеђивање квалитета (Комисија за спровођење студентског вредновања (2 студента) и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета (2 студента), Комисија за обезбеђење квалитета на докторским академским студијама 2 студента докторских студија од 8 чланова (што се може уочити на основу Прилога 13.1.), редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и служби у поступку анкетирања, кроз које студенти, осим што остварују своја права и интересе и баве се различитим ваннаставним активностима, побољшавају квалитет студирања и свеукупног рада Факултета.

Студенти дају своје мишљење и оцену о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања. Факултет не само да организује и спроводи анонимну анкету којом се испитују ставови и мишљења студената свих студијских програма и свих нивоа студија (основних,

мастер, интегрисаних и докторских) о питањима из свих области битних за процес образовања, већ и њене резултате чини доступним јавности.

Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета и Правилником о студентском вредновању педагошког рада наставника, студијских програма, наставе и услова рада, предвиђено је анонимно анкетирање студената на крају наставе у сваком семестру, при чему су прописане области вредновања: студијски програми, наставни процес, педагошки рад наставника и сарадника, уџбеници и литература, рад стручних служби, простор и опрема. Обавезним анкетама студената о овим питањима потпуно је задовољен услов да студенти имају примарну улогу у самовредновању.

Резултате вредновања педагошког рада наставника разматра и усваја Комисија за обезбеђење квалитета у којој студенти активно учествују у раду. На основу резултата анкета, као и на основу података о пролазности и средњој оцени за сваки предмет, ова комисија врши анализу предмета, формира извештај који разматра и усваја, при чему студенти активно учествују у раду комисије. Усвојени извештаји о педагошком раду наставника и сарадника, као и извештаји о студијским програмима и условима рада прослеђују се са предлогом мера за побољшање квалитета рада и јавно објављују на порталу ГАФ, подручје “Обезбеђење квалитета”, а коначно може да их усваја и Веће Центра за унапређење квалитета Универзитета у Нишу у складу са Правилником о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу (2016). Добијени резултати студентских анкета о наставном процесу, педагошком раду наставника и сарадника се достављају наставницима и сарадницима са подацима о њиховим оценама за сваки појединачни предмет на свим студијским програмима. Студентски парламент користи оцене студената формиране у анкетама код формирања оцене о педагошком раду наставника у процесу избора, и руководи се њима приликом давања мишљења која су битна за напредовања наставника, а извештаји које је усвојило Веће објављују на сајту Факултета.

Студентски парламент редовно одржава седнице на којима се активно дискутује о свим питањима од значаја за студенте. Поред тога, Парламент делегира студентске представнике за различита тела и органе Грађевинско-архитектонског факултета, бира студенте који ће представљати своје колеге у Савету Факултета и предано ради на заштити и афирмацији права и интереса студената. Овај рад се остварује кроз сарадњу са студентом-продеканом и активно учешће у Наставно-научном већу факултета, осигуравајући да се глас студената увек чује на адекватан начин и буде узет у обзир у доношењу позитивних и најбоље могућих одлука у интересу студената.

Резултати свих анкета редовно су предмет разматрања на седницама Студентског парламента. Кроз рад студентског парламента студенти дају допринос побољшању квалитета наставе и студијских програма. Поред тога, Грађевинско-архитектонски факултет активно подстиче студенте на све интензивније укључивање у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у унапређивању процеса наставе, метода испитивања, провере знања и осталих активности које су од посебног интереса за студенте.

А.2 Процена стандарда 13

S	Постоји правни оквир за укључивање студената у оцењивању и унапређењу квалитета укупног рада на Факултету.
W	У одређеној мери постоји недовољно схватање потребе и значаја самовредновања од стране студената.
O	Спремност представника студената да се активно укључе у процес самовредновања.
T	Инертност неких професора и једног дела студентске популације да прихвате промене које се спроводе са циљем унапређења квалитета.

Б. SWOT анализа стандарда 13 и квантитативна оцена следећих елемената:

Наведене чињенице указују да су нормативно студенти укључени у сва тела Факултета у складу са Законом, што даје основу да се дају следеће квантитативне оцене:

Елементи анализе			Вредност
Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета	S	Учешће дефинисано Статутом.	+ + +
	W	Недовољна активност студената као чланова комисија.	+
	O	Избору студентских представника треба бити посвећена посебна пажња.	+
	T	Незаинтересованост за резултате вредновања.	+
Учешће студената у самовредновању	S	Студенти укључени у Комисије, Савет Факултета и Наставно-научно веће.	+ + +
	W	Недовољна заинтересованост студената.	+
	O	Увећање веровања да могу да утичу на стварање промена.	+ +
	T	Незаинтересованост изабраних студената и одређени страх од последица.	+
Студентска евалуација установе, студијских програма, наставе	S	Дефинисана периодична евалуација педагошког рада наставника и сарадника, као и квалитета уџбеника.	+ + +
	W	Нису заступљени сви студенти.	0
	O	Упознавање студената са ефектима изведене анкете.	++
	T	Постојање извесне инертности универзитетске и факултетске структуре.	0

Ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Руководство Факултета са студентским представницима треба да континуираним активностима развија културу квалитета кроз масовније али и адекватније учешће студената у систему унапређења квалитета и процесу самовредновања.

Студентском вредновању педагошког рада наставника мора се приступити са много више озбиљности уз дефинисање јасних критеријума у којој мери добијена оцена утиче на даље напредовање наставника. Обезбедити механизам учешћа надполовичне популације студената у спровођењу анкета ради добијања релевантних података је од изузетне важности за добијање релевантних резултата који би водили усвајању адекватних мера.

Потребно је развити додатне елементе вредновања реализације наставног процеса на свим нивоима студија и студијским програмима од стране студената уз развијање потпуног поверења да је обезбеђена апсолутна анонимности-заштита личних података колега који сугеришу корективне мере према појединцима.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 13 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђења и унапређења квалитета и њихово учешће у органима Факултета регулисано је Статутом и одговарајућим правилницима, што указује да су захтеви Стандарда 13 у потпуности испуњени.

Потребно је обезбедити функционисање повратне спреге и информисања студентске популације од стране њихових представника, у што краћем року након студентског вредновања педагошког рада наставника, о резултатима изведене анкете, како би се студенти мотивисали да активније учествују у вредновању и унапређењу квалитета и стекли поверење у мере за побољшање. Искористити потенцијале Студентског парламента да ради на подизању свести својих колега о неопходности анкетних одговора о наставном процесу и педагошком раду наставника и сарадника.

ПРИЛОЗИ

Д. Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

13.1.1 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2010

13.1.2 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2013

13.1.3 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2017
13.1.4 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2020
13.1.5 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2023
13.1.6 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2024 02
13.1.7 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2024 10
13.1.8 Правилник о раду Студентског парламента (СП)
13.2.1 Одлука СП о именовању студената у Комисију обезбеђење и унапређење квалитета 2022
13.2.2 Одлука СП о именовању студената у Комисију обезбеђење и унапређење квалитета 2023
13.2.3 Одлука СП о именовању студената у Комисију обезбеђење и унапређење квалитета 2024
13.3.1 Извештај о раду Студентског парламента 2022
13.3.2 Извештај о раду Студентског парламента 2023
13.3.3 Извештај о раду Студентског парламента 2024

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 14

Грађевинско-архитектонски факултет обезбеђује доследно спровођење утврђених стандарда и процедура за континуирано оцењивање квалитета, као и редовно и систематско обављање свих задатака које у овом процесу имају субјекти укључени у систем обезбеђења квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету. Ово подразумева јасну подршку и координацију свих актера унутар Факултета, како би се обезбедила кохерентност и ефикасност поступака за процену квалитета наставног, научноистраживачког и стручног рада. Факултет је такође обезбедио одговарајуће услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање, обраду и анализу података који су неопходни за процену квалитета у свим областима обухваћеним самовредновањем. На овај начин се омогућује прецизна и континуирана евалуација квалитета, идентификовање потенцијалних области за унапређење и доношење релевантних одлука заснованих на тачно и правовремено добијеним информацијама, ради сталног подизања нивоа образовних и научних стандарда Факултета и даљој изградњи капацитета.

Са посебном пажњом узимајући у виду значај примене процеса управљања квалитетом у области високог образовања, Грађевинско-архитектонски факултет је развио сопствену политику и стратегију управљања квалитетом са циљем аутентичног унапређења учинка у свим својим наставним и ваннаставним активностима.

Сва потребна документа из области обезбеђења и унапређења квалитета су, у складу са захтевима, донета или иновирана, и примењују се у целини:

- Политика и стратегија обезбеђења квалитета,
- Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета,
- Правилник о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу (27/05/2016),
- Акциони план,
- Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника, студијских програма, наставе и услова рада,
- Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научноистраживачког рада,
- Правилник о вредновању квалитета и компетенција дипломираних студената Грађевинско-архитектонског факултета,
- Правилник о самовредновању рада наставника и ненаставног особља,
- Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности,
- Процедуру за евиденцију присуства на послу и одржаној настави,
- Процедуру о поступку истицања докумената на сајт Факултета

Континуирано праћење и унапређење квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету уређено је одговарајућим нормативним актима. До краја пролећног семестра школске 2015/16. године примењивао се Правилник за обезбеђење и унапређење квалитета Грађевинско-архитектонског факултета, док се од јесењег семестра исте године примењује Правилник о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу. Оба правилника јасно дефинишу мере, поступке и одговорности свих субјеката у систему обезбеђења квалитета, уз поштовање прописаних стандарда за сваку појединачну област у којој се квалитет прати, оцењује и контролише.

Носилац активности у вези са праћењем, контролом и унапређењем квалитета је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, која делује у оквиру рада Центра за унапређење квалитета. У складу са Правилником о обезбеђивању квалитета, периодична провера квалитета свих активности на Факултету спроводи се за период од три године кроз систематски процес самоевалуације. Овај процес реализује Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, уз активно учешће свих субјеката Факултета, чиме се обезбеђује свеобухватан и објективан увид у стање квалитета.

Комисија континуирано и перманентно прати квалитет наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, пратећих активности, као и ефикасност рада административних служби. У том циљу, систематски се прикупљају и анализирају повратне информације од релевантних спољних и унутрашњих субјеката, пре свега од

послодаваца, Националне службе за запошљавање, као и дипломираних студената Факултета. Поред тога, Факултет обезбеђује податке неопходне за упоредну анализу квалитета са иностраним високошколским установама, као и са еминентним националним институцијама у области високог образовања, чиме се додатно доприноси унапређењу квалитета и усклађивању са националним и међународним стандардима.

Грађевинско-архитектонски факултет упознаје наставнике, сараднике, ненаставно особље, студенте и јавност са резултатима Извештаја о самовредновању објављивањем усвојених извештаја на Порталу ГАФ, подручје "Обезбеђење квалитета". Резултати самовредновања су полазна основа за преиспитивање стратегије квалитета и важно оруђе за достизање минималног циља - одрживости квалитета.

А.2 Процена стандарда 14

S	Обавезно самовредновање сваке треће године, а по потреби и чешће за поједине области (регулисано законском регулативом).
W	Недовољна ажурност појединих субјеката на Факултету за реализацију задатака за које су задужени, као и недостатак санкција.
O	Применом усвојених правилника промовисати културу квалитета као и спровођење мера које су усвојили Универзитет и Факултет.
T	Недовољно развијена свест о значају квалитета рада у свим сегментима високог образовања у складу са принципима Болоњског процеса.

Б. Квантитативно оцењивање неких елемената у оквиру стандарда 14

Анализом спроведених активности у области обезбеђења и унапређења квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу, са посебним освртом на степен испуњености захтева Стандарда 14 у постакредитационом периоду, може се констатовати да је Факултет систематски и континуирано приступао реализацији прописаних мера и поступака. На основу прикупљених података, релевантних показатеља и резултата самовредновања, могу се формулисати јасне и мерљиве квантитативне оцене које пружају објективан увид у достигнути ниво квалитета, као и у ефекте предузетих активности у наведеном периоду. Ове оцене представљају основу за даљу анализу, идентификацију добрих пракси и дефинисање будућих мера усмерених ка даљем унапређењу система обезбеђења квалитета:

Елементи анализе			Вредност
Континуитет у реализацији процеса обезбеђивања и унапређења квалитета	S	Вредновања која су предвиђена правилницима врше се по предвиђеној динамици.	+ +
	W	Резултати самовредновања неких активности нису довољно пажљиво анализирани и није било акција.	+
	O	Акциони план мора се примењивати уз уважавање стечених искустава.	+
	T	Повремено занемаривање неких активности.	+
Постојање инфраструктуре за системско праћење и обезбеђење квалитета	S	Статутом дефинисана структура.	+ + +
	W	Недостатак интересовања и иницијативе актера.	+
	O	Преузимање лидерске позиције Декана и Комисије за обезбеђење квалитета у складу са својим овлашћењима.	+ +
	T	Недостатак спремности за промене.	+ +
Редовне повратне информације о компетенцијама дипломираних студената	S	Резултати указују на потребу корекције наставних планова. Катедре исказују иницијативу да се постојећи студијски програми дефинишу према потребама тржишта рада.	+ + +
	W	Незаитересованост појединих наставника за квалитет знања дипломираних студената. Појединци процес самовредновања схватају само као обавезу акредитације, а не суштинску потребу.	0
	O	Успостављање партнерског односа са послодавцима ради корекција у наставним плановима.	+
	T	Незаитересованост појединих послодаваца да искажу своје ставове о квалитету дипломираних студената.	+ +
Усаглашеност са стратегијом других престижних високошколских	S	Овај стандард испунили су сви студијски програми на Факултету.	+ + +
	W	Недовољна међународна сарадња, иако је у последњем периоду све израженија.	+ +

установа у земљи и иностранству	O	Реализација међународних пројеката.	+ +
	T	Незаинтересованост наставника за међународну сарадњу.	++
Периодичност процеса прикупљања података о квалитету	S	Врши се у складу са стандардима и захтеву КАПК, односно НАТ.	+ +
	W	Незаинтересованост дела Факултета.	0
	O	Анализа добијених резултата.	+ + +
	T	Неспремност појединаца за прихватања истине о себи.	+
Јавност резултата процене квалитета	S	Обавеза да се после усвајања на Наставно-научном већу и Већу центра за унапређење квалитета Универзитета резултати ставе на сајт Факултета.	+ + +
	W	Део запослених на Факултету није заинтересован за ове резултате.	+
	O	Дискусија на Наставно-научном већу и закључци дају шансе озбиљнијег схватања резултата самовредновања.	+
	T	Недовољна заинтересованост наставника и студената.	+

Ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

Иновирањем Акционог плана за спровођење Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета, у свим њеним сегментима, неопходно је обезбедити континуирано и систематско праћење квалитета и резултата рада наставника и сарадника на свим нивоима. На основу анализе прикупљених података и показатеља квалитета, потребно је благовремено дефинисати и спроводити одговарајуће корективне и превентивне мере, са циљем сталног унапређивања свих процеса рада и укупног функционисања Факултета.

Декан и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, користећи своја овлашћења утврђена Статутом Факултета и Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета, треба да још интензивније усмере своје активности ка унапређењу система квалитета, ефикасности рада и укупних учинака Грађевинско-архитектонског факултета. Истовремено, сви субјекти укључени у систем управљања и реализације наставног, научноистраживачког и стручног рада, у складу са својим надлежностима и улогом, треба активно да учествују у креирању и јачању културе квалитета, доприносећи тиме стабилности, одрживости и даљем развоју система обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Факултет је успоставио јасну и функционалну организациону структуру и усвојио све неопходне нормативне акте који омогућавају доследну примену Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета, у складу са захтевима прописаним важећим Стандардима. С обзиром на вишегодишње и континуирано спровођење процеса самовредновања на Факултету, може се са високим степеном поузданости оценити степен функционисања и ефикасности успостављеног система обезбеђења квалитета.

Резултати спроведених поступака самовредновања указују на уочљива и континуирана побољшања у готово свим сегментима рада Факултета, како у наставном и научноистраживачком процесу, тако и у организационим и административним аспектима. Ипак, треба имати у виду да и поред постигнутог напретка постоје одређене потешкоће у пуној и доследној имплементацији усвојених докумената и дефинисаних процедура, што представља простор за даље унапређење система.

У целини посматрано, може се закључити да су захтеви Стандарда 14 у потпуности испуњени. Примена усвојеног Акционог плана за реализацију Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета, као и драгоцена искуства стечена током претходних циклуса самовредновања, представљају чврсту основу за даље унапређивање квалитета и ефикасности рада Факултета и биће од посебног значаја у наредним процесима самовредновања.

Д. Показатељи и прилози за стандард 14

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Прилог 14.1.1 Web Str-Kvaliteta

Прилог 14.1.2 Процедура истицања на интернет

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничко-истраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

А. Опис, анализа и процена стања с обзиром на дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу реализује студијске програме докторских академских студија почев од школске 2008/2009. године када су акредитовани студијски програми: 1) Архитектура и 2) Грађевинарство. Године 2014. акредитовани су студијски програми докторских академских студија: 1) Архитектура, 2) Материјали и конструкције и 3) Хидроинформатика (који је акредитован и на енглеском језику - Hydroinformatics). У последњем циклусу акредитације су акредитовани студијски програми докторских академских студија: 1) Архитектура (Одлука број 612-00-00203/4/2020-03) и 2) Грађевинарство (Одлука број 612-00-00204/4/2020-03) одлукама Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, Комисије за акредитацију и проверу квалитета, које су издате 21. 04. 2021. год. Тако да је прва генерација студената 2021. године уписала један од два студијска програма, док се и даље реализују студијски програми које су претходно уписали студенти, тј. изводи се настава на одговарајућим докторским академским студијама.

Квалитет докторских студија на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу обезбеђује се кроз више међусобно повезаних и пажљиво осмишљених механизама. Полазну основу представља селекција високо мотивисаних и перспективних кандидата, чиме се стварају предуслови за успешан научноистраживачки и уметничко-истраживачки рад. Посебан значај има ангажовање компетентних и искусних наставника и ментора, који кроз наставу, индивидуални рад и менторство систематски воде студенте докторских студија кроз све фазе научноистраживачког процеса.

Поред тога, континуирано унапређење научноистраживачког, односно уметничко-истраживачког рада, као и редовно осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија, представљају важан сегмент система обезбеђења квалитета. Посебна пажња посвећује се сталном праћењу и провери циљева студијских програма, нивоу остварености научних и уметничких компетенција студената, као и развоју њихових специфичних академских, истраживачких и практичних вештина. На тај начин се студентима докторских студија омогућава стицање знања и способности

неопходних за њихов даљи професионални, научни и академски развој, као и за активно укључивање у савремене токове науке и струке.

Стално праћење, анализа и унапређење политике уписа студената на докторске студије подразумева повремене корекције критеријума рангирања студената, којим се осим успеха на претходним нивоима студија узимају у обзир и објављени радови. Политика уписа на докторске студије на Грађевинско-архитектонском факултету прати друштвене потребе и потребе развоја наука, као и потребе за наставним кадром у високом образовању у области грађевинарства и архитектуре. При томе је број студената који се уписују усклађен са научноистраживачким ресурсима, расположивом опремом и лабораторијским простором као и процењеним потребама друштва.

Број студената на акредитованим студијским програмима докторских студија на којима је одржавана настава:

Студијски програм докторских академских студија Архитектура (ДАС Архитектура), био је акредитован за за упис 5 студента у прву годину студија.

Студијски програм докторских академских студија Материјали и конструкције (ДАС Материјали и конструкције), био је акредитован за упис 5 студента у прву годину студија.

Студијски програм докторских академских студија Хидроинформатика (ДАС Хидроинформатика), на српском и енглеском језику, био је акредитован за упис 10 студената у прву годину студија.

Међутим, због смањеног интересовања привреде и објективно смањених потреба самог Факултета одлучено је да се смањи и број кандидата који се примају на докторске студије. Тако да је од школске 2018/2019 године расписиван конкурс према следећој табели:

Студијски програм	Буџет РС	УКУПНО
АРХИТЕКТУРА	2	2
МАТЕРИЈАЛИ И КОНСТРУКЦИЈЕ	2	2
ХИДРОИНФОРМАТИКА	2	2
У К У П Н О	6	6

Број студената на акредитованим студијским програмима докторских студија од 2021. године:

Студијски програм докторских академских студија Архитектура (ДАС Архитектура), акредитован је за упис 5 студента у прву годину студија.

Студијски програм докторских академских студија Грађевинарство (ДАС Грађевинарство), акредитован је за упис 10 студента у прву годину студија.

Такође, због смањеног интересовања привреде и објективно смањених потреба самог Факултета одлучено је да се смањи и број кандидата који се примају на докторске студије у односу на број за који су студијски програми акредитован. У исто време је

уочено нешто веће интересовање студената за СП ДАС Архитектура, па је на овом СП предвиђен и упис самофинансирајућег студента. Тако је школске 2021/2022. године расписан конкурс где је број слободних места за студијске програме ДАС Архитектура и ДАС Грађевинарство представљен у следећој табели:

Студијски програм	Буџет РС	Само-финансирање	УКУПНО
АРХИТЕКТУРА	2	1	3
ГРАЂЕВИНАРСТВО	4	0	4
У К У П Н О	6	1	7

На тај начин је у одређеној мери повећан број уписаних студената на студијским програмима докторских студија, али је и поред тога задржан изражен менторски приступ раду. Такав модел омогућава индивидуалан рад са студентима, континуирано праћење њиховог научноистраживачког напретка и усмеравање у складу са њиховим истраживачким интересовањима, чиме се обезбеђује висок ниво квалитета докторских студија и постижу значајни научни и стручни резултати.

Због потреба Факултета и реализације адекватне политике развоја научноистраживачког подмлатка, као и повећања броја заинтересованих кандидата са израженим академским потенцијалом који су у току својих основних, мастер и интегрисаних студија показали изузетне резултате, дошло је до одређене корекције у броју кандидата који уписују докторске студије. Тако је Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу расписао конкурс за упис 14 кандидата за упис у прву годину докторских академских студија школске 2023/2024 године. Према расписаном конкурсу, број слободних места за студијске програме докторских академских студија Архитектура и докторских академских студија Грађевинарство представљен је у следећој табели:

Студијски програм	Буџет РС	Само-финансирање	УКУПНО
АРХИТЕКТУРА	3	2	5
ГРАЂЕВИНАРСТВО	3	6	9
У К У П Н О	6	8	14

Свакако треба истаћи да се на Факултету континуирано подстиче и унапређује научноистраживачки рад наставника и сарадника, са циљем стицања и развоја компетенција неопходних за извођење наставе на докторским академским студијама,

као и за испуњење услова за менторство докторских дисертација, у чему је уочен нарочит напредак у последњем периоду. Посебна пажња посвећује се квалитету наставног и истраживачког ангажовања наставника, што директно доприноси подизању укупног квалитета докторских студија. Комисија за докторске студије систематски прати и контролише квалитет извођења наставе, као и реализацију научноистраживачких активности студената у процесу израде докторских дисертација. Ове активности усмерене су ка континуираном унапређењу академских стандарда, подршци студентима у истраживачком раду и обезбеђивању високог нивоа научне релевантности и оригиналности докторских дисертација. Значајнији допринос и улогу у укупном систему обезбеђења квалитета на докторским студијама би требала да има и Комисија за обезбеђење квалитета на докторским академским студијама на на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу.

Настава на докторским академским студијама организована је током шест семестара и реализује се у складу са важећим студијским програмом. Студенти докторских академских студија полажу обавезне и изборне предмете у испитним роковима који се организују посебно за студенте трећег нивоа студија, у договору са предметним наставницима. Организацију и праћење испитних рокова спроводи референт студентске службе, чиме се обезбеђује ефикасна административна подршка и редовност у реализацији наставних и испитних активности.

По полагању испита студент докторских студија улази у процедуру пријаве теме докторске дисертације уз помоћ ментора-саветника. Ментор-саветник се одређује из редова наставника који изводе наставу на докторским академским студијама. У току процедуре пријаве теме докторске дисертације студенту се одређује ментор из редова наставника на докторским академским студијама који задовољава услове да буде ментор у складу са стандардима Националног савета за високо образовање. При томе је процедура у потпуности у складу са Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације (Гласник Универзитета у Нишу број 4/18, 5/18, 3/20, 2/21 и 3/23).

Факултет има успостављену научноистраживачку сарадњу са бројним институцијама у земљи и иностранству чиме се стварају додатне могућности студентима за размену знања и стицања додатних компетенција. На Факултету се научноистраживачи рад реализује на најсавременијој научноистраживачкој опреми која се налази у лабораторијама Факултета у оквиру којих студенти докторских студија врше истраживања и експериментални рад. Докторска дисертација се ставља на увид јавности 30 дана пре усвајања на седници Наставно-научног већа и упућује у дигитални репозиторијум докторских дисертација Универзитета у Нишу који је формиран још 2012. године. Одбрањене докторске дисертације и извештаји комисије су трајно доступни јавности.

Б. SWOT анализа стандарда 15 и квантитативна оцена следећих елемената:

Елементи анализе			Вредност
Високошколска установа самовреднује акредитоване студијске програме докторских студија	**S**	Тело за самовредновање је Комисија за обезбеђење квалитета на докторским академским студијама на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу.	+ +
	W	Резултати самовредновања неких активности нису довољно пажљиво анализирани и није било акција.	+
	O	Унапредити активности на вредновању квалитета докторских студија.	+
	T	Недостатак конкретних активности у спровођењу закључака Комисије	+
Докторска школа је развијена у складу са Смерницама за успостављање докторских школа које усваја Национални савет за високо образовање	**S**	Докторске студије су у складу са смерницама Националног савета.	+ + +
	W	Понекад недовољно разумевање смерница од стране појединих наставника.	+
	O	Праћење искустава сличних докторских студија.	+ + +
	T	Недостатак спремности за промене	+ +
Високошколска установа проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки, односно уметничкоистраживачки рад	**S**	Наставници на докторским студијама стално воде рачуна о актуелности и осавремењавању материје.	+ + +
	W	Приступ зависи од индивидуалних преференци наставника.	+
	O	Ширење дијапазона области којима би се бавили наставници и студенти докторских студија.	+ +
	T	Код појединаца смањено интересовање за унапређење и примене иновативних метода наставе.	+ + +
Високошколска установа прати, анализира и унапређује постизање научних, односно уметничких способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената	**S**	Преко Алумни организације се одржава добра повезаност са бившим студентима.	+ +
	W	Не сарађују сви студенти подједнако.	+
	O	Окупљање око заједничких активности и пројеката.	+ +
	T	Недовољна систематичност и организованост .	+ + +

Високошколска установа прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије	**S**	Повремено се иновирају услови уписа, у складу са захтевима важећих прописа.	+ +
	W	Због специфичности области треба укључити додатне захтеве при упису.	+
	O	Унапредити критеријуме тако да се фаворизују надарени и креативни.	+ + +
	T	Висок просек доминира као критеријум.	+
Високошколска установа непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина неопходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању	**S**	Мањи број студената на докторским студијама омогућава ефикасно праћење напредовања.	+ + +
	W	Факултет на докторским студијама образује кадрове који се најчешће запошљавају на Факултету.	+
	O	Боље информисати друге друштвене субјекте.	+ +
	T	Не препознаје се већа потреба привреде за високо образованим кадром из области грађевинарства и архитектуре, иако би могли да дају значајан допринос.	+
Високошколска установа прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни, односно уметнички напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија	**S**	Обезбеђење високо образованих наставника и строга примена дефинисаних критеријума.	+ + +
	W	Доминантна индивидуална иницијатива.	+
	O	Организација већег броја научних скупова и међународних изложби.	+ +
	T	Углавном финансијске природе.	+
Установа депонује докторске дисертације, односно докторске уметничке пројекте у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности.	**S**	Докторске дисертације су јавно доступне.	+ + +
	W	Недовољно се користе.	+
	O	Боља информисаност.	+ +
	T	Недовољно интересовање за њихово коришћење.	+

B. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

Смањењем броја студената по студијском програму докторских студија створени су повољнији услови за интензивнији и квалитетнији рад са студентима, заснован на израженом менторском приступу. Такав модел рада омогућава индивидуализованије праћење научноистраживачког напретка студената, систематичније усмеравање њихових истраживања и ефикасније остваривање постављених академских циљева. Поред тога, промене у ширем образовном и друштвеном контексту, као и еволуција стандарда у систему високог образовања, указале су на потребу адекватнијег и сврсисходнијег коришћења постојећих потенцијала и капацитета Факултета.

У том процесу посебна пажња посвећена је интересовањима студената, а нарочито кандидата са израженим академским и истраживачким потенцијалом, као и новоисказаним потребама Факултета у погледу развоја научноистраживачких области и кадровског јачања. Истовремено, и даље је за сваки предмет у оквиру студијског програма омогућено да наставник и студент остваре непосредан и континуиран контакт, што значајно доприноси успешнијем остваривању исхода учења, као и квалитетној реализацији истраживања којима се студент докторских студија бави.

Због ширине и разноврсности истраживачких области којима се студенти могу бавити, како у области архитектуре тако и у области грађевинарства, у појединим случајевима долази до ситуације да понуђени наставни предмети, било обавезни или изборни, не могу у потпуности да одговоре на специфичне потребе појединачних истраживачких тема. Наиме, понуда предмета условљена је оквирима студијског програма, док теме докторских истраживања често превазилазе те оквире и захтевају интердисциплинарни или специфичнији приступ. Како би се избегло ограничавање избора истраживачких тема унапред дефинисаном структуром предмета, без обзира на њихов статус у студијском програму, неопходно је обезбедити одговарајући степен флексибилности. У том циљу, могле би се применити одређене корекције:

1. Додатно модификовати студијски програм тако да буде у потпуности усмерен на потребе конкретних истраживања. То подразумева да се студијски програм постави као широк и флексибилан оквир који обухвата различите могуће правце истраживања, при чему се координација и усмеравање истраживачког процеса остварују кроз рад са професором саветником, чија је улога да студента води и подржава током целокупног истраживања.
2. Обезбедити да сваки наставник ангажован на предметима докторских студија, у оквиру менторског система рада, прилагоди садржај и методе рада теми истраживања коју је кандидат одабрао. На тај начин се омогућава боља повезаност наставних активности и истраживачког рада, као и ефикасније остваривање научних циљева докторских студија.

Ова два приступа се међусобно не искључују, већ се, напротив, могу успешно допуњавати. И један и други доприносе томе да се кандидатима не намећу истраживачке теме под изговором да је студијским програмом предвиђен ограничен опсег тема у складу са понудом предмета. Овакво опредељење подразумева знатно

флексибилнији и партнерски однос између наставника и кандидата, чији је циљ постизање квалитетнијих и садржајнијих истраживачких резултата за сваког појединца.

Применом оваквог приступа омогућава се веома широк спектар истраживања, у складу са афинитетима, интересовањима и научним потенцијалима студената, док се од наставника ангажованих на студијским програмима докторских студија очекује шире и савременије разумевање науке. Посебно је важно нагласити да су и грађевинарство и архитектура области у којима је мултидисциплинарност све израженија, што додатно оправдава потребу за флексибилним, отвореним и истраживачки оријентисаним приступом у раду са студентима докторских студија.

Г. Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,
Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)
Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе
Прилог 15.1 Правилник докторских студија
Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије
Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе
Прилог 15.4 Правилник о избору ментора
Прилог 15.5 Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације (Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта) и пратећа документација

4. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу у потпуности испуњава све услове и стандарде које је прописао Национални савет за високо образовање, за све области које су предмет самовредновања. Факултет има јасно дефинисану Стратегију обезбеђења квалитета и Правилник о обезбеђењу квалитета, као и усвојен Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета. Наведени документи, заједно са другим релевантним правилницима из ове области, који су приложени уз овај Извештај, уређују улоге и одговорности субјеката у систему квалитета, области праћења, нормативе и мере за континуирано вредновање и унапређење квалитета. Као интегрална целина, они чине функционалан и одржив систем обезбеђења квалитета који обухвата све делатности Факултета.

Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђивања квалитета, а њихово учешће у органима Факултета регулисано је Статутом и одговарајућим правилницима. Успостављање функционисања система квалитета на Факултету је

дефинисано још током 2007. године и континуирано се унапређује већ скоро две деценије његовог функционисања, тако да је периодично преиспитивање функционисања свих његових елемената и уградње неопходних корективних мера да би се обезбедила унапређења већ постало препозната и стандардна процедура.

На Факултету се реализују акредитовани студијски програми: (упис до 2020/2021. године) - један програм интегрисаних академских студија, један програм основних академских студија, два програма мастер академских студија и три програма докторских студија, као и од уписа 2021. године - један програм интегрисаних академских студија, два програма основних академских студија, три програма мастер академских студија и два програма докторских студија. И поред већ предузетих активности, Факултет континуирано наставља са дугорочним и систематским праћењем реализације студијских програма, као и са увођењем неопходних иновација и измена када се за тим укаже потреба. Унапређење квалитета се додатно обезбеђује редовним и периодичним преиспитивањем функционисања свих елемената система, уз благовремено дефинисање и примену одговарајућих корективних мера.

Факултет је од 2021. године акредитован за упис 180 студената на прву годину интегрисаних академских студија Архитектуре, 120 на основним академским студијама Грађевинарства, 60 на основним академским студијама Управљање пројектима у градитељству, 96 на мастер академским студијама Грађевинарства, 16 на мастер академским студијама Управљање пројектима у градитељству, 16 на мастер академским студијама Инжењерски менаџмент ризика од природних катастрофа и 15 на докторским студијама Грађевинарство (10) и Архитектуре (5). Факултет испуњава захтеве стандарда у погледу укупне оптерећености на нивоу просечно 6 часова наставе недељно за наставнике и просечно 10 часова наставе за сараднике са дозвољеним одступањем од 20%. Такође у потпуности обезбеђује испуњеност стандарда у погледу потребног простора, јер Факултет располаже са површином од 5500 m^2 бруто површине, односно 3087.38 m^2 нето површина амфитеатара, учионица, лабораторија, и других простора који се користе у настави.

Факултет је акредитован за упис пет студената на прву годину докторских академских студија Архитектуре и поред већ реализованих активности, Факултет континуирано спроводи систематско и дугорочно праћење реализације студијског програма, као и активности усмерене на његово стално унапређивање и иновирање, у складу са развојем научне области, савременим токовима у архитектури и потребама академске и стручне заједнице.

Унапређење квалитета студијског програма обезбеђује се и кроз периодично преиспитивање функционисања свих елемената система докторских студија, уз благовремено увођење одговарајућих корективних мера, када се за то укаже потреба. Оваквим приступом омогућено је очување високог нивоа квалитета наставе и научноистраживачког рада, као и усклађеност са важећим стандардима у области високог образовања.

Испуњеност захтева у погледу компетенција наставника и сарадника ангажованих на студијском програму докторских академских студија Архитектуре у потпуности је остварена. Ово потврђује значајан број научних радова објављених у реномираним међународним часописима са Thomson Reuters листе, односно са импакт фактором, а посебно у часописима индексираним у оквиру SCI базе. Остварени резултати јасно указују на висок ниво научне продуктивности, стручности и истраживачке релевантности наставника и сарадника, што представља значајну основу за квалитетно извођење наставе и успешно вођење студената кроз научноистраживачки процес на докторским студијама.

Квалитет научноистраживачког рада на Факултету налази се на завидном нивоу и показује континуиран тренд унапређења, како у погледу обима, тако и у погледу релевантности и видљивости резултата. Истовремено, развијена и све интензивнија међународна сарадња кроз заједничке пројекте, размену истраживача и учешће у међународним научним мрежама, пружа реалне и одрживе могућности да Факултет у наредном периоду оствари још значајније научне и стручне резултате и додатно ојача свој међународни углед.

ЗАКЉУЧАК:

СВИ СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА СУ ИСПУЊЕНИ У ЦЕЛИНИ

Предлози мера и активности за унапређење квалитета ***су наведени уз сваки стандард,*** а додатне мере које треба предузети су:

1) Усвојени Акциони план о спровођењу Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета (која се у датим временским интервалима преиспитује) треба да се у потпуности реализује у тачно дефинисаним терминима. У спровођењу акционог плана поред Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, кључну лидерску улогу имају субјекти који учествују у управљању и руковођењу Факултетом, са свим овлашћењима која даје Закон о високом образовању, Статут факултета и Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета.
2) Континуирано и доследно спровођење свих усвојених нормативних аката, уз неговање традиције високих академских и етичких вредности које афирмише Универзитет у Нишу, представља један од кључних императива будућег деловања Факултета. Оваквим приступом обезбеђује се стабилност система, уједначен квалитет рада и даљи развој институције у складу са утврђеним стандардима.
3) Правовременом и потпуном реализацијом Акционог плана у предвиђеним роковима стварају се повољни услови за успешну нову акредитацију, односно реакредитацију студијских програма, као и за несметано функционисање

Факултета у целини. Задатак свих субјеката Факултета је да обезбеде неопходне услове и у потпуности ангажују расположиве ресурсе, како би се у наредном акредитационом циклусу постигли још бољи резултати у односу на претходни период. Истовремено, потребно је предузети одговарајуће кораке у циљу припреме и акредитације студија на даљину, што у савременим условима представља важан развојни правац. Поред тога, потенцијална акредитација студијских програма на енглеском језику отворила би нове могућности за интернационализацију, повећање видљивости и даљи развој Факултета.

4) Промоцију Факултета потребно је спроводити систематично и плански, у складу са унапред дефинисаним планом који прецизно уређује временски оквир реализације промотивних активности, као и територијални обухват промоције. Оваквим приступом обезбеђује се већа ефикасност промотивних активности, боља препознатљивост Факултета и јачање његовог угледа у широј академској и друштвеној заједници.

5) Потребно је додатно интензивирати активности усмерене на јачање сарадње са привредом, пре свега кроз уговарање нових, садржајнијих и квалитетнијих послова. Уочено је да недовољна информисаност привредних субјеката о капацитетима, стручним знањима и могућностима Факултета за пружање специјализованих услуга у области грађевинарства и архитектуре представља један од кључних ограничавајућих фактора ове сарадње. Стога је неопходно систематизовати и јасно дефинисати спектар услуга које Факултет може да понуди, као и унапредити њихову промоцију кроз одговарајуће канале комуникације са привредом. Оваквим приступом створили би се услови за успостављање стабилнијих и дугорочнијих партнерстава, која би допринела не само финансијској одрживости Факултета, већ и унапређењу наставног и научноистраживачког рада.

6) Један од изузетно важних сегмената будућег развоја Факултета јесте и континуирано подстицање мотивације свих запослених да се активније укључе у реализацију активности од значаја за успешно и квалитетно функционисање установе. Потребно је охрабривати иницијативу, иновативност и проактиван приступ наставника, сарадника и ненаставног особља, уз стварање подстицајног радног окружења које препознаје и вреднује додатни ангажман. Активно учешће запослених у развојним, стручним и организационим активностима доприноси јачању институционалне културе, унапређењу квалитета рада и остваривању стратешких циљева Факултета у целини.

За Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета
на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу